

Prenumerata.

W. LWOWIE:

rocznie 14 zł. 40 ct.
kwartalnie 3 zł. 60 ct.
półrocznie 1 zł. 20 ct.
półmiesięcznie 60 ct.
na odnośzenie do domu
miesięcznie 20 ct.

NA PROWINCJI:

rocznie 19 zł. 20 ct. pół-
rocznie 9 zł. 60 ct. kwar-
talnie 4 zł. 60 ct. mie-
sięcznie 1 zł. 60 ct. na
pół miesiąca 80 ct.

ZA GRANICĄ:

Dopłaca się miesięcznie
1 zł. do cen miejsco-
wych.

Prenumeratę przy-
jmuje się tylko od 1.
i 15. każdego miesiąca.
Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedzielę i Święta o godzinie 8. rano.

Biuro Redakcji przy ulicy Kopernika 1. 9. (urząd telegraficzny)

Administracja i Ekspedycja przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Dziś: Anny.

Poniedziałek: Natalji.
Wtorek: Inocentego.

Sroda: Marty.
Czwartek: Abdon.
Piątek: Ignacy.
Sobota: Piotra w okowach.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na kozły,
i jelenie przepiórki i dzikie gołębie na ptactwo bło-
tne i wodne.

Wschód słońca o 4 g 32 min
Zachód słońca o 7 g 36 min.
Barometr: 768. — Pogoda, ale chwi-
łowy deszcz możeby.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza
półtorowego pięćdziesię-
tów 6 ct.

Reklamy w rubryce
„Nadzwane” 20 ct. od
wiersza.

Jedno ogłoszenie
drobne do 6 wierszy
20 ct.

Dodatkowo do Kur-
jera (Prospecta, cyrku-
larze etc.) przyjmują się
za cenę 1 zł. od 10 egz.
dla zamieszkałych a
50 ct. od 100 egz. dla
miejscowych pnume-
ratorów.

Rękopisów Redak-
cja nie zwraca.

Łaty reklamacyjne
nieopłacone nie-
podlegają opłacie.

Zaburzenia w Borysławiu.

Naftodajny Borysław oddawna nastęrczał obraz szczególniejszych stosunków. Przypomina-
my sobie, ileto lat walki potrzeba było, aby za-
prowadzić tam jaki taki nadzór policyjny, a ile
wyteżeń finansowych kosztuje uporządkowanie e-
konomiczne eksploatacji oleju skalnego i wosku
ziemnego o tem nie mówić.

Po otrzymaniu pierwszych doniesień o za-
mieszkach tamtejszych, mieliśmy, że powód
do nich dał wypadek eksplozji w jednym z szy-
bów na Wolance, o czem pisał przed kilku dnia-
mi korespondent z Truskawca, i przyczem trzech
robotników postradało życie. Wyobrażaliśmy so-
bie, że wypadek taki, którego przyczyną jest ka-
rygodne niedbalstwo pryncypałów, mógł rozdra-
żnić białych murzynów, widzających, jak dalece
życie ich przy pracy bywa ze strony przedsię-
biorców mało ważne.

Dopiero dziś otrzymaliśmy aż trzy korespon-
dencje z Drohobycza, które wyjaśniają stan rze-
czy, i we właściwym świetle przedstawiają zda-
rzenia borysławskie, a znając ludzi piszących,
mamy powód uważać ich całkiem za wiarogo-
dnych.

Pierwszy z nich tak powiada:

„W dziennikach krajowych i wiedeńskich
znajduję wzianki o wybuchu zaburzeń antise-
mickich w Borysławiu, tymczasem zaburzenia
te były ściśle antichrześcijańskie. W Wo-
lance istnieje jedyna kopalnia wosku ziemnego,
będąca w ręku chrześcian, a robotnicy tam za-
trudnieni doznają częstej zniewagi od żydów,
niechęcych znosić konkurencji. Powodem zabu-
rzenia było pobicie przez żydów pewne-

go robotnika, z czego się wywiązała walka
trwająca bez przerwy dzień cały. Z Drohobycza,
gdzie niema załogi wojskowej, zarekwirowano
żandarmerję i straż skarbową, dla obrony
życia garstki robotników, atakowanych przez
dwunastotysięczny tłum żydowski. Żan-
darmerja użyła rzeczywiście broni jak doniesiono,
lecz nie przeciw robotnikom, tylko żydom, z któ-
rych dwóch postrzelono śmiertelnie,
bo zagrażali życiu straży bezpieczeństwa. Zresztą
nikt z żydów nie poniósł wielkiego szwanku na
zdrowiu, tymczasem do tutejszego szpitala przy-
wieziono już 20-tu robotników, pokaleczonych
strasliwie przez żydów. Od dwóch dni bawi na
miejscu zajęcia sędzia Ozerwiński, prowadząc naj-
surowsze śledztwo. Mówią o podarciu przez ro-
botników tory i palamaniu świeczników w syha-
godze, ale też mówią także o kilku domach chrze-
ściańskich zrabowanych tak dokładnie, że nawet
gwóźdź w ścianie nie pozostał.

Śledztwo wykaże, ile na tem wszystkim jest
prawdy. To tylko pewna, że nie robotnicy lecz
żydzi posiadający w okolicach naftodajnych o-
gromną liczebną przewagę wywołali zaburzenie
antichrześcijańskie, by się pozbyć współzawodni-
ctwa. Najciekawszym przy całej aferze jest to,
że żydzi masakrując robotników bez miłosierdzia,
telegrafowali równocześnie do „Alliance Israelite,”
do Rotszyldów i do ministerium, z doniesieniem,
że ich mordują chrześcianie. Ślugi und szrajt
Gewalt! Zdaje się, że z tego samego źródła
pochodzą doniesienia do dzienników wiedeńskich
i lwowskich.

Drugi obywatel donosi, że wiadomość poda-
na w dziennikach o napadzie 3000 robotników
na bóżnicę żydowską jest mylną. W Wolance nie
ma więcej jak 100 robotników, lecz natomiast
kilka tysięcy żydów, sprowadzonych z całej oko-
licy, napadło na koszary robotników chrześciań-

skich, i spustoszyło ją do gruntu, nieszczędząc
nawet kapliczki św. Barbary.

Trzeci list odsłania nareszeie właściwe po-
wody awantury. Oto tamtejsi przedsiębiorcy ży-
dowscy, jak zwykle urządzili sobie system
eksploatacyjnej pracy robotniczej w ten sposób,
że tygodniowe wypłaty bardzo rzadko, a w osta-
tnich czasach nawet nigdy nie uskuteczniali go-
tówką, lecz kwitkami, mającemi walor jedynie w
kantynach należących również do przedsiębiorców
lub zawisłych od ich kłki, trzymającej się wszech-
stronnie za ręce. Robotnik u nich pracujący nie
mógł tedy nigdy dorobić się niczego. Cały zaro-
bek musiał zostawiać w szynkach, przyjmujących
kwitki. Maciek zrobił — Maciek zjadł. Dopiero
przedsiębiorstwo gal. banku kredytowego i spół-
ka francuska zaprowadziły ściśle wypłaty pienię-
żne. Okoliczność ta, czyniąc robotników niezawis-
łymi od pijawczej organizacji, roznieciła zemstę
teżę. Przyszło do tego, że żydzi obili jednego
robotnika, który pobrzękując zarobioną gotówką
drwił sobie z ich zachłanności i utrapienia. Na-
turalnie inni robotnicy, dowiedziawszy się o losie,
jaki spotkał ich kolega, nie puszczili sprawy pła-
zem i poturbowali żydów, ale ci zwoławszy się
następnie w ogromnej przewadze wystąpili i do-
puszcili się gwałtów poprostu okrutnych.

Oto pokrótce fakta. Prokuratorja i sąd we-
zmą się do rzeczy z pewnością sumiennie, ale
tylko pod względem karnym i kodeksowym. Wła-
dza administracyjna zaś powinna wglądać w
wykazane stosunki zarobkowe, i z całą spręży-
stością wykorzystać zdzierstwo, na jakie praca
ludzka jest tam wystawiona. Do bezsumiennych
jej wyzyskiwaczy nie odzywamy się wcale. Ubo-
lewamy tylko, że ich łotrowskie postęпки mogą
oddziaływać na usposobienie ogółu społeczeństwa
naszego, które dawało i daje dowody cierpliwo-
ści niesłychanej.

Z wystawy dzieł sztuki.

II.

Skończywszy przegląd pejzażów, w którym,
nie wiemy istotnie, jakim sposobem zapomnieli-
śmy wymienić uroczy „krajobraz z Waldshut”
Korubecka niepodobna w dalszej przechadze po
sali nie zwrócić głównej uwagi na Pawła Mer-
warta „Odaliskę”. Pan Merwart dowiódł już
„Sarę” jak świetnie umie on malować miękkie
formy kobiece, w Odalisee jednakże okazał je-
szcze bardziej żywe poczucie piękności niewie-
ściego ciała, które odmalował z wielkim ciepłem,
że prawie niepowiemy, z pocuciem wygórowanej
zmysłowości. Takiego traktowania żądał sam te-
mat obrazu, przedstawiający bogdanę serajową,
a artysta widocznie pieścił się tym tematem i
oddał go ze smakiem prawdziwie artystycznym,
wzmacniając arcydzielnie wrazenie wymalowaniem
tła w pół ciemnego, na którym wybornie odbija
kompozycja figuralna: niemal zupełnie naga ko-
bieta i pochylony nad nią eunuch z wyrazem lu-
bieźności na twarzy.

Już to przyznać trzeba, że pan Merwart ma-
lować umie. Kto się chce o tem przekonać niech
spojrzy tylko na portret paní E. A. malowany
wybornie, lub na studja jego malowane na pły-
tach drewnianych, w obec których podobne ma-
lowidła Gersona wyglądają sztywnie i zimno.

A kiedy już jesteśmy przy portretach, to

czas wspomnieć o świetnie wykonanym portrecie
pani G. W. Szynclera z Warszawy. Pomijając
wspaniałe wykonanie draperji: koronek i aksa-
mitów, podnosimy tylko charakterystyczne oczy,
wymalowane doskonale, a pełne wyrazu chara-
kterystycznego, tudzież międko malowane ręce, z
których prawie odgadnąć można zajęcie, tempe-
rament, prawie charakter malowanej osoby, wy-
rażony niemniej doskonale w karnacji twarzy tej
prawdziwie uroczej kobiety.

Obok portretu Szynclera zwracają i prace
innych malarzy naszą uwagę. Wiele pochleb-
nego przedewszystkiem musielibyśmy powiedzieć
o dwóch portretach męzkich, oddanych z siłą i
śmiałością przez Andrzeja Grabowskiego, ale
wstrzymujemy się od ich opisu dla tego, ponie-
waż opisywaliśmy je raz już mówiąc o pracowni
tego artysty. Zresztą na wystawie spotykamy o-
prócz przeszłego studjum (Głowa kobieca) H.
Siemiradzkiego i młodzieńczego wizerunku pędzla
Matejki kilka portretów wcale udatnych mło-
dszych malarzy, że wymienimy tylko wielce cha-
rakterystyczny portret damy pani Emilji Duk-
szyńskiej, mającej na wystawie również wdzię-
czną a bezpretensjonalną kompozycję „Z kościoła”
tudzież sumienne studjum Alchimowicza (głowa
dziewczynki), a wreszcie miłutkie choć może za-
nadto wypieszczone, dwie główki kobiece, Franci-
szka Eismonda.

A teraz pora przejść do obrazków rodza-
jowych. W dziale tym bez kwestji pierwsze miej-
sce zajmuje p. Zygmunt Aydukiewicz, który na-

desłał 5 kompozycy rodza-
jowych, a pomiędzy
temi jedną rzecz bardzo wdzięczną p. t. „Stary
sługa”. Artysta pojał rzecz swoją całkiem na-
turalnie i nie sadił się na układanie grup sztuc-
cznych, ale przedstawił rzecz tak, jak ona mogła
się przedstawić w życiu. U bram zamku czy pa-
łacu siadł stary, sympatyczny starzec i z uśmie-
chem dobrośliwym na ustach, prawi coś małej
panieneczce i młodemu paniczowi, którzy usiedli
naprzeciw na darni. W obrazku tym jest istotnie
dużo prostoty i prawdy, a jeszcze więcej nie-
kłamanej wdzięku, zwłaszcza w pozie dziewczynki,
która sama dla siebie stanowiła by wcale piękny
obrazek. Również wiele charakterystyki i humoru
ma scena pędzla tego samego artysty, nazwana
„Odwiedzinami w piwnicy”, tak samo jak większa
kompozycja przedstawiająca „Powrót z jarmarku”,
w której szczególnie pięknie przedstawiony jest
kontrast pierwszego planu, na którym wymalo-
wana jest oświetlona karczma i grupa wracają-
cych o zmierzchu z targu chłopów, z szaro-mglawą
perspektywą ostatniego planu, którego kontury
giną w oddali. Dwie inne kompozycje za to o
wiele są słabsze, zwłaszcza też obrazek zatytuło-
wany „Pod figurą”, traktowany ilustracyjnie, ale
nie artystycznie.

Podobnem traktowaniem rzeczy w wielu ra-
zach grzeszy również p. Tadeusz Rybkowski. Jego
„Targ w Przemysłu” ma li tylko ilustracyjny
charakter, chociaż temat się nadawał do innego
wcale traktowania. Jak łatwo ilustracyjnej rzeczy
nadać wyższą artystyczną wartość, przekonywa

Wyprawa Rogozińskiego.

(Ciąg dalszy)

Na przerażający ten widok karawana rzuciła się w tył...

Zapanowała wrzawa czysto piekielna: pospieszne wystrzały karabinowe, to znów rewolwery, dym, krzyki i jęk krajowców napełniały powietrze, lecz... zostaliśmy ocaleni!

Słońce krzyżowało tylko naszą drogę, a przestraszone wrzawą, zostawiły nas w spokoju i znikły z drugiej strony drogi w walących się pod ich stopami zaroślach.

Odetchnąwszy nieco i nabiwszy nanowo broń, zaczęliśmy się znów posuwać naprzód. Minęła godzina marszu w niepewności... W tem z lewej strony rzuciła się ku nam nowa część potwornej falangi. Tym razem droga ich krzyżowała naszą pod kątem ostrym; z nowym więc krzykiem rzuciła się karawana, lecz teraz słońce dążyło za nami. Czuliśmy prawie ich oddech, jakby miechów kowalskich sapanie...

Po kilku strasznych chwilach, na szczęście, słońce rozproszywszy karawanę, przeszedł w swoją stronę. Nikt dzięki Bogu stratowanym nie został! Jednego z murzynów brakowało z początku, lecz i on nadbiegł wreszcie, więcej prawdziwie martwy aniżeli żywy, dostał się bowiem biedak pomiędzy stado, które go oddaliło od reszty ludzi.

Drogę do jeziora słoniowego naturalnie zgubiliśmy i dopiero po dwóch godzinach szybkiego marszu stanęliśmy na plantacjach, należących do miasta Ekumbe-ba-Wandzi, a krótko przed zachodem słońca w niem samem.

Byliśmy ocaleni — dotkliwie tylko dolegały mi nogi, na których wskutek forsownych poprzednich i terazniejszych marszów w kilku miejscach miałem skórę obdartą do kości.

Na tem kończę urywek z pamiętnika Rogozińskiego...

W opisaney powyżej podróży, podróżni nasi jeziora odszukać już nie mogli i odkładając to na później, powrócili przez inne miasta (pomijając któremi zwraca na siebie uwagę Bassingi, wielki centr obrządków religijnych tych krajów) do swojej kwatery w Bakundu. Tu jednakże rany Rogozińskiego przyjęły tak groźne rozmiary, iż na kilka tygodni nie mógł opuścić misji. Marsz z Ekumbe-ba-Wandzi do Bakundu, odbyty pospiesznie i po złej drodze, rozjątrzył takowe do najwyższego stopnia. Zdawało się, iż odszukanie jeziora na długo zostanie odłożonem.

Wszakże Klemens Tomeczek ofiarował się pójść choćby sam na poszukiwanie i po zgodzeniu się na to Rogozińskiego, udał się w drogę. Przeszedłszy przez nowe zupełnie strony kraju Baczii, napotkał tu górny bieg Małego Mungo, a

najlepiej obrazek pełen charakterystyki p. W. Szymanowskiego nazwany „Ławką na skwerze“. Tu i z pozy i z miny i ze sposobu siedzenia łatwo rozpoznać zajęcie i charakter każdego człowieka, zajmującego miejsce na ławce i tym sposobem obrazek ten staje się szeregiem doskonałych typów pełnych humoru i wyrazu.

Moglibyśmy na tem przerwać nasze sprawozdanie dzisiejsze, ale nie możemy tego uczynić niepowiedziawszy choć słów parę o obrazku rodzajowym jednego z młodszych artystów, o Seweryna Bieszczada „szewcu“. Obrazek przedstawia ubogi warsztat szewca prowincjonalnego, do którego po drodze ze szkoły wstąpiły dwie dziewczynki. Młodszej bućki się popsuł a widać, że drugiej pary brak w domu, więc naprawka musi być zrobiona na poczekaniu. Zdjęła bućki poszarpany, a szewce okiem konesora przypatruje się, aby osądzić, czy naprawka jest możliwą i czy się opłaci. Zdaje się, że sąd wypadnie nieprzychylnie, bo majster krzywi się coś nieprzyjemnie a obie dziewczynki patrzą nań z niepokojem. Drobną ta scena została oddana z talentem przez artystę. Postać szewca szczególnie narysowana jest bardzo dobrze i pojęta odpowiednio. Akcesorja są nieco zaniedbane, ale widoczna, że zaniechanie to nie pochodzi z braku umiejętności a raczej z pośpiechu, który nie uważa na drobiazgi w chwili, gdy o główną rzecz chodzi. Nie jest to konieczne słuszne zdanie zwłaszcza w malarstwie, ale dobrze, że wady te można złożyć tylko na karb pośpiechu.

Bolesław Spausta.

minawszy nieznane miasta Barri i Makeh, natrafił niespodzianie na górny bieg Rio del Rey, tworzącego około miasta N'Gongo rozszerzenie, jakby jezioro, przepelnione aligatorami. Trzymając się brzegu rzeki, której górna część oddawna była zagadką, dotarł Tomeczek szczęśliwie do jej początku i pomiędzy pagórkami ciągnącymi się około miasta Boa odkrył jej źródła.

„Dnia następnego — pisze Tomeczek — opuściłem Boa z fatalnym bólem głowy i febrą, spowodowaną całodzienną wczorajszą podczas ulewy podróżą. Nadzieja jednakże ujrzenia jeszcze tego samego dnia nieznanego jeziora, podtrzymała moje siły i choć chwiejącym się krokiem, wyruszyłem w 12-milową podróż. Po kilkugodzinnym marszu, upadając ze znużenia, powitałem z radością w dali jaśniejącą smugę rzeki, spadającej w kaskadach ze skały na skałę... W tem z prawej zawiął świeży wietrzyk, spojrzałem w tę stronę... Przed nami leżała obszerna płaszczyna wody, długo szukane jezioro Mbui!...

Mieszkańcy Mbui, wiadomości o przybyciu bajecznego dla nich może białego człowieka, wyszli naprzeciw, lecz za każdym krokiem, który uczyniłem naprzód, owe setki czarnych cofały się w tył, nie dowierzając dziwnej istocie. Przy pierwszej chacie, zatrzymała się wreszcie ciżba, a chcąc ją ośmielić podszedłem ku niej, podając rękę najbliższemu stojącemu krajowcowi. Nie zrozumiałszy mojego gestu, olbrzymi murzyn drapnął co sił mu starczyło a za jego przykładem poszła i reszta... Gdy jednak przybył do domu królewskiego — w jednej chwili zapełniła się chata czarnymi, którzy nie wiedząc co czynić ze zdumienia i radości, wdrapywali się z hałasem na stołki i słupy, grożąc zupełną ruiną i tak chwiejąc się chacie. Po chwili, nadszedł podstarzały murzyn o słusznej postawie, król Mukuri, a wziawszy podaną mu rękę w obie dłonie, trząsł nią długo i serdecznie, wyrażając mi swoją radość, iż przecież wreszcie zawitał biały do ich miasta!

Opuszczając nazajutrz miasto, obdarzyłem uprzejmego króla, który dogadzał każdemu mojemu żądaniu, zwykłym doborem drobnostek, przy widoku których zaświeciły się z radości oczy starca. Przy pożegnaniu zadość uczyniłem ogólnej prośbie i wystrzeliłem kilkakrotnie z rewolweru... Nigdy nie zapomnę wrażenia, jakie wystrzał ten wywołał na dziecinnych umysłach spokojnych krajowców... Skakano i śpiewano, tracono rozum; jeden opowiadał drugiemu jak „mukara“ złamał broń, złożył ją i strzelał... Rozpromieniony król zdradzał wielką ochotę uściskania mnie, lecz wstrzymał swoje popędy, zadawał mi się serdecznym pogłaskaniem ręką mojego chłopca, noszącego rewolwer.

Odprowadzony przez całe miasto na wybrzeże, usadowiłem moich ludzi i bagaż w pirodze, sam wsiałem do drugiej, zaiste liliputowej łodzi, i pożegnawszy skinieniem ręki jeszcze raz gościnnie ludźki, odbiliśmy od brzegu. Z szybkością mknęła łupinka nasza po spokojnej powierzchni toni, ożywionej licznymi o matowych żaglach pirogami, powracającymi z połowu ryb lub z okolicznych plantacji obładowanymi platanami, koką i jamsem.

Lecz otóż jesteśmy na drugim brzegu i nowy obraz zdumiewający swoim majestatem przedstawia się olśnionym oczom. Po olbrzymich głazach, pomiędzy którymi szumi z jeziora wychodzący strumyk Mukunda ma Mbui, wchodzisz do głębokiej doliny, otoczonej z obu stron gigantycznymi wałami ciemnej skały, która rozdarta przez podziemne siły, tysiące lat temu, złożona dzisiaj tworzyłaby jedną jedyną całość. Po stromej, wąskiej drodze, prowadzącej nad samą przepaścią, w której płynie Mukunda, pnącej się pod górę wzdłuż 500 stóp wysokiej ściany, przybieramy na szczyt grzbietu, z kądem długim spojrzeniem żegnam niezrównane rozpadliny, gdyż za skrzętem drogi nie ujrzą ich więcej...

Rezultaty te napełniły szczerą radością naszych podróżników, skreślili oni takowe na mapie, którą wysłali do Europy. Przytem pora deszczowa chyliła się ku końcowi, rany Rogozińskiego były na wygojeniu i zaczęto pakować ładunki dla dalszej w głąb Bayungu drogi. Tymczasem zaszły okoliczności, które z początku zdawały się sprzyjać zamiarom, lecz, niestety! jeszcze raz losy nieprzychylnie miały wziąć górę i świetne nadzieje dojścia do celu rozbiły się o chciwość i ządrosć handlarzy-krajowców, broniących w upar-

tem zaślepieniu tak białym, jak i czarnym wstępu na teren ich handlu pośredniczego.

Szykując się do drogi w głąb, zapoznali się podróżnicy nasi wypadkowo z oddalonym szczerem befarenganów, o którym dotychczas w geografii nie jeszcze nie słyszano. Garść tego plemienia śpieszyła z liczną trzodą na drugą stronę rzeki Mungo, dążąc na dół do Balongu; w drodze zaś zaczepiona została przez bakundyjczyków, niechęcych ich przepuścić przez swoją stolicę. Wszczęła się walka, w której syn głównego króla befarenganów, Ebaku, został niebezpiecznie zranionym. Bawiący w Bakundu wtedy Tomeczek razem z tamtejszym misjonarzem zaszyli głęboką ranę młodego królewicza, zabierając go do misji. Liczni befarenganowcy odwiedzali potem rano-nego i wyrażali białym wdzięczność i cześć bez granic, a przedewszystkiem potężny władca befarenganów, Mukune, przybył także ze swojej stolicy do syna, prosił usilnie, aby biali zawitali do jego kraju i stolicy, iżby tam mógł okazać całą swoją wdzięczność.

Planom Rogozińskiego było to właśnie na rękę, kraj bowiem befarenganów leży po drodze do Bayungu; sformował więc karawanę z 33-ch głów i po nieskończonych rozmowach z opierającymi się bakundyjczykami, patrzącymi nieprzychylnem okiem na wzrastającą przyjaźń między białymi a dalekim szczerem, podróżnicy ruszyli w głąb około połowy listopada.

Droga wiodła przez znane już miasta Ekumbe, Elik, Kange i Mokonje. Zajścia w Mokonje podczas pierwszej tam bytności Rogozińskiego niepokoiły go wprawdzie, lecz ponieważ wtedy przekonał makończyków, sądził więc, iż już żadnego nie stawia mu oporu. Stało się inaczej! Jak błyskawica rozeszła się wieść po krajach, iż „mukara“ (biały) zszedł się z królem befarenganów i ciągnie z ogromnem skarbami do niego (naturalnie krajowcy przedtem nie mieli okazji widzieć tyle materij i europejskich przedmiotów naraz skupionych), przez co wydrze handel pośredniczy z rąk balongczykom i mokończykom. Rozwścieczona tą obawą falanga powstała. Wobec takiego stanu rzeczy Mukune, król befarenganów przesłał oddział swoich ludzi do Mokonji dla szczęśliwego przeprowadzenia białych. Wojacy ci, w liczbie kilkuset, przybyli do Mokonji około południa 27. listopada, lecz zaledwie się ukazali, gdy rzuciła się na nich cztery razy większa siła mokończyków i zaczęła się bitwa krwawa, okrutna i zawzięta, jak zwykle w tych stronach, gdzie namiętności puszczane na wolę granic nie znają... (Dok. n.)

Przekupstwa przy poborze wojskowym.

Do Lublina zjechała izba sądowa warszawska, pod przewodnictwem członka izby p. Koczubeja i rozpoczęła rozpatrywanie sensacyjnej sprawy nadużycia przy poborze do wojska, wykryte w r. z. przez lekarza Moisiejewa w powiecie lubartowskim (zaco Moisiejew doczekał się pochwały publicznej od Gurki).

Zanim śledztwo sądowe wykaże sprawę te całą we właściwym świetle i zanim wyrok Izby orzeczce o winie lub niewinności podsądnych, przysyłam wam w ogólnych zarysach opis, jak się sprawa obecnie przedstawia, co dało do niej początek i jakich dowodów dostarczyło wytoczone śledztwo przedwstępne.

Do komisji rekruckiej w powiecie lubartowskim, z ramienia władzy wojskowej naznaczony został lekarz artyleryjskiej brygady Moisiejew. Do tego ostatniego zgłosił się faktor Boruch Gordon, proponując mu zarobek kilku tysięcy rubli w przeciągu paru dni za pomoc przy uwalnianiu od wojska tych popisowych, których mu on wskaże, nadto Gordon dodał, iż w tem niema nic niebezpiecznego, ponieważ o tem wie naczelnik straży ziemskiej powiatu lubartowskiego Ludomir Szelking, oraz, że przyjdzie uwalniać po największej części popisowych mających wady organiczne, co zobowiązał się stwierdzić przedstawieniem kilku popisowych.

Moisiejew udał, że się na to zgadza, tak jednak owe oględziny popisowych naznaczone na dzień następny przygotował, że świadkami ich byli porucznik Łarionow i słuzący jego, Kuon, mając zaś w ten sposób przygotowany początek dowodu rzeczowego, złożył o tem raport swej władzy zwierzchniczej. Ta mu poleciła udac się do gubernatora

lubelskiego, a p. gubernator pragnąc mieć dowód winy Szelkinga postanowił, by Mojsiejew dalej udawał, że się zgadza na propozycje Gordona i potarał się skomunikować osobiście z Szelkingiem.

Wskutek tego Mojsiejew napisał list do S. żądając osobistego porozumienia się. Szelking przyjechał do Lublina, ale nie mógł się Mojsiejewa doczekać, z kolei więc napisał do niego, iż porozumieć się będą mogli i w Lubartowie.

Jakoż w Lubartowie do mniemanego porozumienia przyszło, Mojsiejew dostał od Szelkinga listę popisowych, których projektowano uwolnić, od Gordona zaś zadatek kilkunastu rubli, a conto przyszłych usług.

Dopiero, gdy przyszło do supperrewizji okazało się, iż mniemane zgodzenie się na wszystko Mojsiejewa było tylko udane, a rewizja zrobiona u Gordona i Szelkinga wykryła, iż byli z sobą w porozumieniu, co wystarczyło, aby obu postawić w stanie oskarżenia: Szelkinga, że przyjmował i domagał się podarków pieniężnych, obiecując za to uwolnienie bezprawne popisowych od służby wojskowej, Gordona zaś, że w tem pośredniczył. Do sprawy wpływa także Jankiel Lehrer, krewny i pomocnik Gordona, oraz felczer z Końskich, niejaki Budajew Ignacy, który usiłował na własną rękę przekupić Mojsiejewa.

Dwóch z pomiędzy oskarżonych, a mianowicie Szelking i Gordon znajdowali się podczas śledztwa pod strażą: Szelking w cytadeli, Gordon w więzieniu w Lublinie.

KRONIKA.

Ruska młodzież akademioka daje dowody nadzwyczajnej ruchliwości. Donosiliśmy już, że zorganizowała ona parę wspólnych wycieczek wakacyjnych, połączonych z produkcjami śpiewackimi. Świadczy to o wielkiem ożywieniu, które należy do znamion prawdziwej młodzieży. Aby jednak obok przyjemności nie zapominać także o pożytku, z grona jej utworzył się komitet, mający na celu, d. 7 sierpnia br. urządzić wiec studentów w Kołomyi. Na programie wiecu stoi między innemi sprawa wydziału lekarskiego we Lwowie, tudzież utworzenie katedr ruskich w uniwersytecie czerniowieckim: rzeczy wielkiej doniosłości. Nie bierzmy tej młodzieży bynajmniej za złe, iż przy tej sposobności upomni się z należytą energią także o prawa języka ruskiego na wszechnicy lwowskiej. Na czele ruchu wiecowego stoi, jak wspomnieliśmy — komitet, do którego należą pp. Jarema, Kułaczkowski, Szuchiewicz, Świteńki, Kirczow i Onyszkiewicz, z uniwersytetu wiedeńskiego pp. Korowiec, Ozarkiewicz i Kobryński, a z wszechnicy czerniowieckiej pp. Kamanowski i Baczynski.

Mehoffer frei! Z Czerniowiec pisze tamtejsza *Gazeta Polska*: Pierwszą wiadomość o zapadłym wyroku w sprawie p. Mehoffera przyniósł onegdaj wieczorem telegram od faktora Mücka, który ze Lwowa nadesłał rodzinie Altmanna lakoniczny wykrzyknik: *Mehoffer frei!* — *Mück*. Szkoda, że się nie podpisał: *Mück* — *tryumfator*.

Gimnazjum im. Fr. Józefa wydało sprawozdanie za rok 1884, z którego wyjmujemy następujące dane: Biblioteka nauczycieli liczy obecnie 3994 tomów, biblioteka uczniów 1317 tomów. Do zakładu wpisało się z początkiem roku 712 uczniów, pozostało do klasyfikacji 676, z których promocję dobrą otrzymało 460. Według wyznania najczęściej rz. k. 528, gr. k. 58, orm. k. 2, ewang. 11, izraelick. 77, według języka było Polaków 637, Rusinów 39.

Stowarzyszenie wzajemnej pomocy mieszożan lwowskich urządza w niedzielę d. 27 bm. uroczyste nabożeństwo do błogosł. Jana z Dukli, jako patrona swojego.

Wycieczka Stow. młodzieży handlowej w. m., już tylokrotnie zapowiadana, a której odbyciu pogoda nie sprzyjała, odbędzie się w niedzielę dnia 27go b. m. do lasu na Pasiekach za rogatką Łyczakowską na prawo, z niezmiennym programem. Zaproszenia poprzednio rozesłane, służyć będą jako ważne i w dniu wycieczki.

Z życia towarzyskiego. Dnia 21go b. m. w Wróblewie wielkopolskim, pobłogosławionym został związek małżeński pomiędzy panem Edmundem Żółtowskim, synem b. radcy Towarzystwa kredytowego, a panną Ludwiką hr. Węsiersko-Kwilecką, córką Zbigniewa hr. Węsiersko-Kwileckiego i małżonki jego Izabeli z hr. Bnińskich.

— Wczoraj o godzinie 8-mej wieczorem odbył się ślub w kościele świętego Mikołaja, p. Stanisława Edwarda Zajączkowskiego, inżyniera kolejowego z panną Marią Rozalją Lubicz Mogilnicką. Młodej parze udzielił błogosławieństwa ks. proboszcz Hieronim Niemczynowski. W orszaku ślubnym widzieliśmy licznie zebranych przyjaciół pana młodego i rodziców panny młodej.

Onegdaj zaś odbył się w kościele OO. Dominikanów ślub p. Leopolda Przyłomskiego z panną Anielą Urbanowiczówną z Liszkowic.

W kościele św. Barbary w Krakowie pobłog. dziś ks. Eberhardt związek małżeński pomiędzy p. Stanisławem Pilińskim, konsulem austr. w Niżu, a panną Marią Milieską, córką właściciela dóbr i obywatela miasta Krakowa p. Ksawerego Milieskiego.

Głównodowodzący książę Wirtemberski odbywa od wtorku inspekcję garnizonów, stacjonowanych na Bukowinie.

† Michał Michniewicz, właściciel realności we Lwowie, adjunkt c. k. wyższego sądu krajowego, przeżywszy lat 65, zmarł dnia 24 b. m. nagle w Szczercu. Pogrzeb odbędzie się tamże w sobotę. Śp. zmarły cieszył się powszechną sympatją w naszym mieście, zasiadywał przez parę poprzednich kadencji w Radzie miejskiej, i należał do rzędu tych obywateli, co się dbało zajmując sprawami publicznymi bez szukania przytem samolubnych celów. Zgasł w pełni czerstwego zdrowia. Mimo siwych włosów bowiem zadziwiał liczne grono przyjaciół i znajomych młodzieńczą niemal fantazją w pojęciu towarzyskiem. Spokój jego duszy.

† Françoiszek Dębioki, jeden z weteranów pedagogii, i jeden z bardzo nielicznych wychowawców liceum krzemienieckiego, były dyrektor gimnazjalny w Piotrkowie — zmarł onegdaj w Warszawie.

† Kaliks Korwin Kruozkowski, emeryt. dyrektor gimnazjalny zmarł onegdaj we Lwowie w 69 roku życia.

Prezentę na opróżnione gr. kat. probostwo w Międzybórzach, nadało Namiestnictwo ks. Narcyzowi Jankiewiczowi, gr. kat. proboszczowi w Rykowie.

Mianowanie. Sekretarz fabryki tytoniu w Winnikach, Jeżek, mianowany został dyrektorem tejże fabryki.

Komisarz powiatowy Zenon Korotkiewicz, został mianowany radcą policyjnym w Krakowie, a kontrolor fabryki tytoniu w Jagielnicy, Józef Szabsta, sekretarzem dla fabryk drugiej klasy.

Mianowania w Wydziale krajowym. Rewidentem w dziale rachunkowym p. Antoni Oksza Orzechowski. — Adjunktem p. Władysław Mystkowski. — Asystentem p. Aleksander Holuka. — Praktykantem p. Władysław Marcinkowski. — Nominacje te sprawiły bardzo dobre wrażenie w gronie urzędników Wydziału.

Na rzecz powodzią dotkniętych otrzymaliśmy dziś gld. 2'60, złożonych w kawiarni Zygmunta Müllera.

Wykaz XXIII. Składek na rzecz powodzią dotkniętych, które wpłynęły do kasy banku krajowego na ręce naczelnego dyrektora tegoż banku p. A. Wrotnowskiego:

Dr. Wesołowski ze Złoczowa zlr. 10, dyrektor Wład. Smolka 10, Juliusz i Gabryela Nahlikowie 30, Leonard Rychlicki z Kranzberg 50, Towarzystwo polskie bratniej pomocy i czytelnia polska w Czerniowcach 2ga składka 83, przez ks. Jana Szymonowicza kanclerza; ze składki z parafii Łysieckiej 6'58, ze składki z parafii ormian. w Horodence 5; pan Adolf Poniński, prezes Rady pow. w Trembowli nadesłał składki z powiatu zebrane przez panie Kaliniewiczową i Szeffelową z p. Ponińskim 48, p. Opińską i Wellerową z p. Wł. Kaliniewiczem 22'63, p. Dzierżyńską i Promińską z ks. Piaskiewiczem 43'70, dr. Koller z Mikuliniec 21, p. Rudnicka i Rosenstockowa z Janowa 23'40, p. Garlicką i Gordaszewską z Budzanow 78'94, Włodzimierz hr. Baworowski ze Strusowa 25, p. Janicka z Łoszniowa 15, W. Reich z Tiutkowa 2. Czyści dochód z festynu ludowego z loterją fantową i zabawą wieczorną, urządnego przez komitet w Trembowli 232'34, razem z powiatu Trembowelskiego 512'01.

Ogółem do dnia 25. b. m. wpłynęło do kasy Banku krajowego zlr. 45.542 ct. 85.

Gmina Bożyków w Podhajeckiem kupiła sobie od obszaru dworskiego 395 morgów lasu za gld. 20.000.

Stowarzyszenie wierzycieli we Wiednin ogłasza niewypłacalność Oзера Gelbwachsa w Tarnowie.

Egzekucje podatków. Magistrat miasta Krakowa wydał następującą odezwę do mieszkańców miasta Krakowa zalegających z podatkami: Wysoka c. k. Dyrekcja krajowa skarbu we Lwowie, reskryptem z dnia 26go czerwca r. b. l. 39505, wezwwała magistrat do jak najenergiczniejszego ściągania zaległych podatków, wykazując zarazem, że zaległości podatku czynszowego, oraz pięcio-procentowego od domów czasowo od podatków uwolnionych, zarobkowego i dochodowego w Krakowie, rok rocznie systematycznie się wzmagają, i że to przedstawia obraz zatrważający. Jednocześnie zagroziła Wysoka c. k. Dyrekcja skarbu, że jeżeli wynik czynności egzekucyjnych z końcem trzeciego czterocroczar. b. nie będzie pomyślniejszy, natędy zarządzi następujące środki przymusowe, a mianowicie: a) pierwszym krokiem ku wymuszeniu lepszych skutków będzie wprowadzenie do miasta wydatnej egzekucji wojskowej, lecz pod kierunkiem wysłanych z jej ramienia funkcjonariuszy; b) już obecnie należy wydać stosowne zarządzenie, aby jeżeli to dotychczas nie miało miejsca magistrat wprowadził niezwłocznie w życie instytucję sekwestratorów politycznych, przezco zaległość w podatku czynszowym i 5% podatku od wolnych domów, w krótkim czasie będą mogły być umorzone przez zajęcie czynszów; c) dalszym środkiem zaradczym będzie pociągnięcie wykonywania służby egzekucyjnej magistratu pod bezpośrednią ścisłą kontrolę przez ustanowienie w tym celu osobnych funkcjonariuszy rządowych ewentualnie oddanie im kierownictwa odnośnego Departamentu magistratu. Wobec powyższego reskryptu przełożonej c. k. władzy skarbowej, widzi się magistrat w obowiązku ostrzedz B. T. Kontrybuentów podatkowych przed zagrożeniami środkami przymusowymi, oraz wezwać ich, aby się z zaległościami podatków uporali do 31 sierpnia r. b., gdyż po upływie tego czasu, magistrat zarządzi najenergiczniejsze środki egzekucyjne, a względnie sekwestracje administracyjną w myśl §. 39 instrukcji dla sekwestratorów, tam, gdzie należytość poszukiwana od właściciela domu, nie może być pokryta w ciągu pół roku przez pobieranie zapowiedzianych czynszów.

Podobne stosunki jak w Krakowie, zachodzą także u nas we Lwowie, i w innych miastach. Są one materialnym ogniskiem nędzy spowodowanej klęskami elementarnymi na prowincji. Jeżeli rolnik biedny, i o mieszczańskim rzemieślniku podupda. Jeżeli tedy fiskus, wypadkami zmuszony do ulg po wsiach, pociska silniej służbę podatkową po miastach to podobno jest na niewłaściwej drodze.

Członkowie „Sokoła“, z Kolina, w Czechach, o których wycieczce do Krakowa donieśliśmy, przybędą tu 10go sierpnia, a nie 15go, jak poprzednio było zapowiedzianem. Wczoraj właśnie nadszedł telegram, zawiadamiający o zmianie terminu wycieczki. Z Krakowa odpowiedziano natychmiast telegraficznie, zgadzając się na 10 sierpnia Lwowski „Sokół“ więc, chcący powitać kolinskich współbraci osobną deputacją, zechce zapewne zastosować się do tej zmiany terminu.

Marienbad. Żywioł polski szerokim napłynął tu strumieniem. Na czele znanych postaci wymienić należy Juliana Klaczke, szukającego tu polepszenia zdrowia od lat kilku nadwreżonego. Z Warszawy bawią: p. Stanisław Kronenberg, ks. Nowodworski, Jan Pałowski, Piotr Chmielowski redaktor *Ateneum*, Antoni Zaleski nakładca *Słowa*, Goldberg, znany pedagog, Cyprjan Lachnicki, dziekan wydziału prawnego, Budziński i wiele innych osób i rodzin. Z *notabletés* szerszego świata leczy się w Marienbadzie ks. Schwarzenberg, niedawno zdrowa i hoża, dziś w krześle wożona, znany bankier berliński Bleichröder i kilku profesorów z Wiednia i Pragi.

Arystokracja nasza, zwłaszcza z Galicji, Indnie również jest reprezentowana przez hr. Dzieduszyckich, Żółtowskich i Putkamerów. Obywateli ziemskich z Królestwa także wielu wyliczyćby się dało. Pomiedzy pięknościami słynie p. J. z Pobereża, ogniska wstawionego ostatnią powieścią Sienkiewicza, oraz p. J. z Warszawy.

Tegoroczne toalety odznaczają się większym niż zwykle zbytkiem, nasze rodaczki jednak stanowią pod tym względem szlachetny wyjątek, z którym bardzo im do twarzy.

Kolonja polska łączy się na przechadzkach i po kawiarniach. Mający większe lokale urządzają przyjęcia u siebie. Ze rezultaty schadzek pomienionych bywają pomyślne, dowód najlepszy w tem, iż dwóch kuracjuszków znalazło sobie w Marjańskich Łaźniach... żony!

Z kroniki wypadków zanotować wypada nagły

zgon poety czeskiego, Benescha Strzelbickiego, który ulespodzianie przed miesiącem wszystkich zasnuć.

Wczoraj mieliśmy tutaj niebywałą burzę, podczas której odłam galezi wybił dwa zęby jakiemuś Niemcowi. Biedak zapewne nie po to przyjechał aż z Kolonii! Gorzej wyszła jakaś holenderska rodzina, której 7-letni chłopczyk, uderzony spadającym drzewem, po kilkogodzinnych cierpieniach, ducha wyzionął.

Czytelnia miejscowa, obok przesłicznych spacerów, jest prawdziwym schroniskiem dla kuracjuszków. Są w niej, jak we wszystkich większych kawiarniach, pisma polskie galicyjskie, poznańskie i warszawskie. Księgarnie zaopatrzone są obficie w polskie wydawnictwa, zwłaszcza w powieści Krasińskiego, Sienkiewicza i Orzeszkowej.

We Wrocławiu zmarł w zeszłą sobotę Karol Baum, szewc z zawodu, długoletni prezes tamtejszego Towarzystwa przemysłowego, a od trzech miesięcy, jak piszą do *Dzienn. Pozn.*, redaktor i nakładca wychodzących tamże „Nowin śląskich”. Zmarły pochodził z Saksonji, później przeniósł się do Królestwa Polskiego i w Kaliszu się osiedlił. Tu pokochał całą duszą drugą swą ojczyznę i zawsze czuł się Polakiem. Po roku 1863 zniewolony był przenieść się do Wrocławia, gdzie powszechny zdobył sobie szacunek i poważanie, tak, że Towarzystwo przemysłowe wybierało go przez długie lata swym prezesem. Cześć pamięci zmarłego.

Warszawski arcybiskup Popiel uległ dnia 22go b. m. przykremu wypadkowi, który na szczęście jednak, nie pociągnął za sobą smutniejszych następstw. Mianowicie w chwili, gdy karetą wioząca arcybiskupa, skręciła z Długiej ulicy w Miodową, wparł na nią pędzący z przeciwnej strony ciężki omnibus hotelowy. Wóznicę karety arcybiskupskiej, nie stracił przytomności ani na chwilę, lecz starał się ściągnąć konie i skręcając, uniknąć fatalnego spotkania. Było już jednak za późno. Dyszel omnibusu dosięgnął bok karety, wybił w nim dziurę i trafił ks. arcybiskupa w głowę. — Skaleczenie nie jest niebezpieczne, zawsze jednak bardzo bolesne.

Narzędzia budowniczych pyramid. Jakkolwiek potrzebne budowle kamienne Egipcjan utrzymały się do naszego czasu, trudno było dotychczas odgadnąć jakimi narzędziami opracowywali oni tak twarde materiały. Znakomitemu badaczowi, panu W. M. Flinders udało się nareszcie dowiedzieć na kilku nie skończonych robotach, że lud Faraonów używał do tego prostych i kulistych pił i śwdrów, których ostrza robione były z dyamentów. To samo można powiedzieć o hieroglifach. Użycia piły dyamentowej dowiodła trumna granitowa wielkiej pyramid w Gizie, którą robotnik zaciął dwukrotnie ukośnie. Tego samego dowodzi waga w British Muzeum, której szyja ma tylko $\frac{5}{4}$ mm. grubości pomimo twardego materiału z jakiego jest zrobiona. W ostatnich czasach zaczęto używać przy kopaniu tuneli śwdrów z ostrzami z czarnego dyamentu i sądzono, że to jest pomysł nowy, ale pokazało się, że już za najdawniejszych królów w Egipcie znano ten sposób.

Nowa gutapercha. Nad Amazonką rośnie wielka ilość drzew, posiadających sok mleczny podobny do gutaperchy. Zwie się ona Balata a w wielu względach przewyższa dawną gutaperchę, bo ogrzana wydaje bardzo miłą wóń, jest przytem sprężystsza i bardziej skurzana a kawałki jej przy temperaturze 170° Fahrenheita łatwo się zlepiają.

Samobójstwo socjalisty Hartmanna. Dzienniki New-Yorskie donoszą, iż socjalista Hartmann, który już od lat kilku przebywał w Nowym Jorku, popełnił samobójstwo. Jak wiadomo, Hartmann został obwiniony o zamiar wysadzenia w powietrze w grudniu 1880 pociągu w bliskości Moskwy, w którym się znajdował car Aleksander. Po tym nieudanym zamachu schronił się do Francji, skąd jednak został wydany.

Śniegiem zasypiani kwarantaniści. W pasie alpejskim Piano de Ré, przez który prowadzi droga z Embrun do Turynu znajduje się obecnie kilkadziesiąt włoskich robotników w kwarantanie. Zeszłego tygodnia wieczorem zerwała się burza, a następnie okropna śnieżycą i w krótkim czasie cały lazaret znalazł się pod śniegiem. Dopiero na drugi dzień przybyli robotnicy, wydobyli kwarantanistów z pod śniegu.

Pomimo obawy cholery Francuzi nie stracili jeszcze na humorze. Dowodem są różne krążące o nich anegdotki. Faktem jest, iż Włosi postanowili każdego Francuza, przekraczającego ich granicę,

poddawać lekarskiemu badaniu. Na jednej ze stacyj, na której odbywa się kwarantanna, dezinfekcja itp., przyjął służbę słynny lekarz włoski, profesor X. Pewnego dnia na kilka chwil przed odejściem pociągu pospiesznego do Rzymu przyprowadzają do tego lekarza Francuza, który waleśał się po dworcu kolei... „Czy masz pan bólesci? Czy panu niedobrze?” — zapytuje lekarz. Cudzoziemiec wskazuje na gardło. Znakomity lekarz, zbadawszy dokładnie jamę ustną, oznajmia, iż Francuz jest na gardło i krtań zupełnie zdrowy. Dalej się skarży pacjent na piersi, serce itp. Profesor bada te organa po kolei i znajduje, iż są w zupełnym porządku... Uznany w końcu za kompletnie zdrowego człowieka, Francuz kłania się i odchodzi... W parę minut później rusza pociąg, którym, jak sądzi doktor, Francuz wyjechał nareszcie do Rzymu. W godzinę jednak później, z największym zdziwieniem, spotyka go w kawiarni przy dużej porcji lodów... Włoch, jako człowiek uprzejmy i towarzyski, przysiadł się do syna Galji. „Czy pan spóźniłeś się na pociąg?” — zapytuje. „Na jaki pociąg?” „No, na pociąg do Rzymu”. „Nie przychodziło mi nawet na myśl jechać kiedykolwiek do Rzymu!” „Ale... więc, w jaki sposób przyszedłeś pan do lekarskiej auskultacji?” „Bardzo prosty. Jestem tu kuracjuszem od kilku tygodni. Nazwisko pańskie dobrze mi znane i miałem szczerą ochotę poddać się raz wreszcie pańskiemu badaniu, iż jednak na zbytek grosza uskarżać się nie mogę, myśl przeto o 29 frankach, jakie pan zwykle za wizytę pobiera raczysz, była mi cokolwiek niemiłą. Postanowiłem zatem uprosić sytuację i udałem się na dworzec kolei. Skoro mnie tam ujrano, dwóch policjantów przywołało mnie do pana. Reszta panu wiadoma... Dzięki więc pańskiej gruntownej i uprzejmej auskultacji, dowiedziałem się, iż jestem zdrowy jak ryba!” Spowiedź ta, jak utrzymują, wywołała pewne oznaki niezadowolenia na twarzy profesora.

Fabrykacja starki litewskiej. Sławna starła litewska, owa wódka, którą pędzono najpierwotniejszym sposobem i spoczywającą od kilku dziesiątków lat w beczkach dębowych, stała się cennym specjałem na wykwiutnych stołach — obecnie fabrykuje się na wielką skalę w ojczyźnie swojej w miastach i miasteczkach litewskich. Aby otrzymać taką starłę, czysty spirytus przepuszcza się przez szklany cylinder, w którym warstwami ułożono herbatę, suszone gruszki i liście dębowe. Herbata nadaje rzekomej starce kolor, gruszki wygląd oliwy, a liście dębowe właściwy starym wódkom pewien zapach stęchlizny. Ten sposób fałszowania starki, naprzód zaczęto fabrykować w Wilnie. Ale po co Wilna? W Galicji takich fabryk co niemiara.

Obłąkany kapitalista. Pewien kapitalista w Budapeszcie popadłszy w obłąkanie, pokrajał kupony wartości 40.000 złr. w drobne strzępki, w godzinę później znów spalił 14.000 w banknotach. Widać że panowie kapitaliści nawet w obłąkaniu nie dają nikomu skorzystać ze swych skarbów.

List królika murzyńskiego do cesarza Wilhelma. Boersen. Ztg. ogłasza list znaleziony w papierach zmarłego niedawno eksploatatora Afryki doktora Pogga, napisany do cesarza Wilhelma, przez Jego królewską mość „Mukenge Kalanga” władcę jednego z plemion murzyńskich, które podróżnik niemiecki w ostatniej swej wycieczce napotkał. Koronowany murzyn tak pisze do swego potężnego „białego brata”:

„Wielki władco ludów! Przyslij mi jakie środki, aby moi poddani nie umierali, i dostarcz mi jednocześnie broni z dwiema lufami nabijanymi z tyłu, pistoletów i rewolwerów. W zamian gotów jestem towarzyszyć twoim synom, gdzie tylko pójdę zechcą. Radbym również dostać figurę wielkości człowieka, oraz ubranie, hełm z pióropuszem, wachlarz, dużą tabakierkę grającą, wielkie lustro i wszystko co jest piękne, a w moim kraju nie znane, by moi poddani schodzili się ze wszystkich stron do mojej stolicy i te rzeczy oglądali. Przyslij mi także mundur. Gotów jestem za to towarzyszyć twoim synom we wszystkich ich podróżach jak to już uczyniłem dla Koszongo i Kabaszu Baba (t. j. dla Pogga i Wismana) z którymi podróż do Lualaba odbyłem. Pozostaję twoim sługą i i chce z tobą żyć w przyjaźni. Przyslij mi także wielkie rakiety. Podpisano: Mekange Kalamba.

Śmierć doktora Pogge przerwiała tę przyjazną korespondencję pomiędzy dwoma monarchami.

Karjera. Nowomianowany amerykański poseł dla Austrii John M. Francis, który przedtem posłował w Atenach, był początkowo pomocnikiem

drukarskim. Następnie został redaktorem i właścicielem dziennika „Troy Times”, który do dzisiaj jest jeszcze jego własnością. Pan Francis liczy obecnie 61 lat.

Cud przyrody. Na ostatnim posiedzeniu berlińskiego towarzystwa lekarskiego, pokazywał dr. Virchow 14-letnią mikrocefalkę, niejaką Małgorzatę Becker z Offenbach nad Menem. Dziewczyna wprowadzona przez matkę do sali, jest co do wzrostu zupełnie odpowiednio do wieku rozwiniętą. Na dobrze rozwiniętym tułowiu osadzoną jest osadzoną jest jednak główka nie większa od męskiej pięści. Twarz odpowiada wielkością twarzy nowonarodzonego dziecka, płeć jest nader delikatną, a wyraz twarzy podobny jak u drapieżnego ptaka. Z powodu małej ilości mózgu inteligencja mikrocefalki jest zupełnie nie rozwiniętą. Oprócz słowa „mama”, belkocze tylko niezrozumiałe wyrazy. Profesor Virchow widział tę dziewczynę jeszcze przed 10 laty, a obecnie skonstatował, że co do wzrostu i objętości rozwinęła się w tym czasie zupełnie normalnie, a nawet głowa urosła o kilka centymetrów.

O regularności budowy świadczy już ta okoliczność, że wielkie nogi w stosunku do tułowia, odpowiadają w zupełności tak zwanej przez rzeźbiarzy normalnej figurze.

Rodzice dziewczęcia są zupełnie normalnie rozwinięci, a mimo to na 7 dzieci mieli 4 mikrocefalów, z których jednak 3 umarło.

W domu Małgorzaty Becker zachowuje się zupełnie spokojnie i apatycznie, jednakże nie można pozostawiać jej bez nadzoru, bo zdarzało się, że na oślep pędziła pod konie, nie widząc niebezpieczeństwa. Inteligencja jej nie dorównywa nawet inteligencji półrocznego dziecka.

Kapryśne artystki są jak wiadomo największą plagą dyrektorów, autorów i kompozytorów. Szczególny sposób poskramiania kaprysów wybrał sobie Haendel, będąc dyrektorem opery w Londynie. Z okazji przedstawienia jego opery „Otty” śpiewaczka Cuzzoni nie chciała śpiewać arji, która jej zdaniem była za mało efektowną. Haendel, który posiadał niezwykłą siłę, podczas próby, schwycił ją w swoje ramiona i trzymając po za otwartem oknem postawił alternatywę, czy chce śpiewać albo być z drugiego piętra na bruk zrzuconą. W tej niezwykłej pozycji odspiewała artystka całą arję. Ta scena tak ją przestraszyła, że nie myślała już o opozycji, lecz podczas przedstawienia odspiewała arję z takim zamiłowaniem jak nigdy żadnej innej nie śpiewała.

Morfinomanja. Dr. Hinkley donosi w *Medical Journal*, że jedna z jego pacjentek do tego stopnia przyzwyczaiła się do morfiny, iż konsumuje dziennie 5-50 gramów. Wskutek tego temperatura ciała morfinistki niezwykle jest obniżoną, włosy prawie zupełnie wypadały a przytem sen jest nader nieregularnym. Mimo najszczerzej chęci samej pacjentki, w żaden sposób nie można odzwyczaić jej od morfiny.

Z prawa rozwodowego we Francji skorzysta Adeline Patti, jako jedna z pierwszych. Patti poczyniła już kroki, ażeby z dniem, w którym ustawa o rozwodach stanie się prawomocną, wnieść prośbę o rozwód.

Niemiecki profesor o łzach. Młoda żona pewnego niemieckiego profesora, z powodu gburowatości uczonego mężulka, zalewała się często łzami. Przy jednej z takich scen niewzruszony Niemiec wyrzekł: „Przestań już raz płakać, leż nie można użyć do niczego, badałem je chemicznie i wiem, że zawierają obok śladów fosforanu wapniowego i chlorku sodowego tylko niepotrzebną wodę”.

Kapitał i doświadczenie.

— Czy to prawda, że pan wchodziś w spółkę z panem H? — pytał ktoś swego znajomego.

— Tak jest.

— Czy wkładasz pan wiele w ten interes?

— Nie, ja wkładam tylko moje doświadczenie, a pan H. kapitał, kontrakt robimy na lat 3, a po tym czasie ja będę miał jego kapitał, a on moje doświadczenie.

Raport policyjny. Skradziono: Pani A. M. zamieszkałej pod l. 27 przy ul. Sapiehy pugilares z kwotą 3 zł. 50 ct. i kartką zastawniczą. Pani F. M. ul. Żółkiewska Nr. 17 pugilares z kwotą 8 zł. 27 ct. Panu J. H. ul. Zamarstynowska Nr. 27, czerwoną poduszkę. Panu A. B. z kieszeni pugilares z kwotą 11 zł. 60 ct. Zgubiono kartkę zastawniczą Nr. 72011. Znaleziono na ul. Jagiellońskiej

koronki żółte do sukni, kartkę zastawniczą Nr. 31149, w miejskim ogrodzie srebrny zegarek remontoir ze stalowym łańcuszkiem, kartkę zastawniczą Nr. 11292.

Rada m. Lwowa przyjęła onegdaj do wiadomości, że prezydent na wiadomość o pożarze Dukli wysłał z funduszu miejskich 100 gld. — Z pięciu bataljonów wojska, które ma przyjść na czas kontrakeji, postanowiono ulokować część w czele niach banku hipotecznego, Karłowiczowej i Menkesa kosztem 2550 gld. Po załatwieniu kilku rekursów w sprawach budowniczych obradowano nad poprawkami w projekcie ustawy budowniczej, wykazanymi przez rząd.

Teatr, literatura i sztuka.

Pozytywnych Narzyskiego wystawić ma wkrótce teatr narodowy peszteński.

Na scenie niemieckiej w Wroclawiu występuje obecnie z powodzeniem polka Młodziszewska.

O pierwszym przedstawieniu Parsifala w bieżącym roku donoszą z Bayreuth: Role obsadzone były w przeważnej części tak samo jak przy pierwszym przedstawieniu, które odbyło się jeszcze w roku 1882 pod okiem samego Wagnera. Mimo to tegoroczne przedstawienie wypadło bez porównania lepiej, gdyż artyści całą duszą wżyli się już w ducha mistrza. Artyści byli przeważnie z wiedeńskiej opery, mianowicie panowie Scaria, Winkelmann, Reichmann i pani Materna. Nadto rolę Klingsora objął pan Fuchs, a Titurela p. Plank. Mimo, że jak wyżej powiedziano, przedstawienie tegoroczne wypadło bardzo dobrze i najlepiej ze wszystkich dotychczasowych, przecież nie można powiedzieć, ażeby ideał mistrza był już tem przedstawieniem osiągnięty. O jednym tylko panu Scaria możnaby twierdzić, że osiągnął doskonałość obok niego stworzyła pani Materna mistrzowską Kundry, co było tem trudniej, że Wagnerowska Kundry, bynajmniej nie jest rolą sympatyczną.

W tytułowej roli Parsifala, pan Winkelmann obecnie tak samo jak przed dwoma laty nie odpowiedział oczekiwaniom. Wagner wprowadził w biernym bohaterze Parsifala nie stworzył wdzięcznej roli, ale też i pan Winkelmann nie przyczynił się w niczem, ażeby ożywić grą poprawić wrażenie.

Z ogromną pochwałą wyraża się natomiast krytyka o Fuchsie, któremu przypadła rola Klingsora.

Publiczność składała się przeważnie z zaslepionych adoratorów Wagnera, a w małej tylko części z nienaprzędzonych widzów. Rzeczywistych nieprzyjaciół Wagnera i jego szkoły nie było wcale na przedstawieniu.

Staraniem Macierzy Polskiej wyszła książeczka 17ta dla ludu pod nazwą: „Z czasu powodzi“ o powiadanie Romualda Starkla. Cena 4 ct.

O nowo odkrytym planecie donosi Köln: Ztg.: Po odkryciu we Wiedniu z koleji dwóch planet w jednym roku, zgłosił się obecnie obserwator z Berlina dr Knurre z trzecim odkryciem, planety dwunastej lub trzynastej wielkości.

Ilość znanych obecnie małych planet wynosi ogółem 238.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“

Berno (na Morawie) 25 lipca. Dep. Fandrlik wykazał wczoraj, że akta wyborcze dotyczące kandydatury namiestnika Schoenborna nie zawierają żadnej nieprawidłowości. Wskutek tego klub centrum uchwalił, odroczyć sprawdzenie tego wyboru celem ponownego zbadania aktów wyborczych. Klub lewicy zgodził się na ten wniosek za wpływem Chlumetzky'ego.

Berlin 25. lipca. Licznym Rossjanom tutaj przebywającym w charakterze kupców i agentów, nawet pożenionym z Niemkami, nakazała policja, pod surową karą opuścić Berlin w przeciągu 14 dni. Zarządzenie to łączy ze spiskiem rossyjskim w Warszawie.

Paryż 25. lipca. W ostatnich 24 godzinach zmarło w Tulonie 22, w Marsylii 48, w Arles 12 osób. Cholera zdaje się słabnąć.

Wiadomości polityczne.

Warszawa 22. lipca. Korespondent Dz. Pozn. pisze: „Mimo ostatnich wypadków, przyjazd cara nastąpi nieodwołalnie w miesiącu wrześniu. Tak przynajmniej twierdzą władze miejscowe i tak mniemają każą wielkie przygotowania w Warszawie, Skierniewicach i Modlinie.

Oprócz kilkudniowego pobytu w Warszawie i kilkunastodniowego w Skierniewicach, „więzień peterhofski“ wstąpi także i do Modlina, który od czasu pobytu Mikołaja oblicza carskiego nie oglądał. To też administracja forteczna na gwałt zaprowadza porządki, urządza sale i pokoje gościnne.

Ze sfer wojskowych dowiaduję się także, że manewry tegoroczne będą miały na celu wzięcie Modlina.

Na porządku dziennym stoją wciąż jeszcze aresztowania Rosjan-nihilistów. Zamieszani w ich sieci Polacy — a było ich bardzo niewiele — już wypuszczeni zostali, Rosjanie zaś w liczbie około stu dotąd pozostają w cytadeli. Oprócz Bardowskiego aresztowano także innego sędziego pokoju księcia Meszczerskiego, ale zaraz go uwolniono, podobno dla tego jedynie, ażeby nie wzbudzać wielkiego alarmu.

Aresztowania odbywają się pomiędzy urzędnikami cywilnymi, w wojsku i między studentami. W wojsku podobno najwięcej.

Przed kilkoma dniami rozeszła się pogłoska że dwóch oficerów piechoty, mieszkających przy ulicy Zakroczymskiej, Kondratow i Tiszewskij, pozbawiono się życia wystrzałem z rewolweru. Pogłoska okazała się prawdziwą, a śledztwo wykryło w papierach samobójców ślady uczestnictwa w spisku nihilistycznym.

Nie ulega wątpliwości (?) że obadwaj byli grubo skompromitowani w sprawie już aresztowanych, przewidując więc swoje losy, ratowali się samobójstwem.

W ciągu ostatnich dni grono aresztowanych powiększyli: niejaka Nowak, wychowawca osławionego instytutu maryjskiego, mieszkająca w hotelu paryskim, doktor medycyny Pacanowski, żyd i kilku Rosjan świeżo do nas z Rosji przybyłych.

Komitet centralny generała Medema zabronił rozdawać składki powodziowe komukolwiek bądź bez pośrednictwa prowincjonalnych komitetów rządowych. W dniu wczorajszym zaś redakcje dzienników warszawskich otrzymały wezwanie o złożenie deklaracji na to, że wszelkie składki w ich kantorach złożone, będą przelane do komitetu rządowego. Przed obliczeniem więc nowego oberpoliemajstra Tołstoja stanęli delegaci dzienników dla porozumienia się co do tej oryginalnej zaiste deklaracji. Ostatecznie nie podpisano jej jeszcze, gdyż natrafiono na jakieś szkopy, które mają być usunięte po porozumieniu się generała Tołstoja z zastępcą Hurki, Krüdenerem.

Poznań 22. lipca. Zarząd Towarzystwa obrony prawnej w Wielkopolsce ogłasza:

„W myśl statutu Towarzystwa obrony prawnej, zatwierdzonego przez walne zebranie w dniu 14. maja r. b., rozpoczynamy w dniu dzisiejszym czynności nasze przez otwarcie biura informacyjnego w Poznaniu przy ulicy św. Marcina nr. 73.

Z ramienia zarządu zamianowany został naczelnikiem biura p. Józef Thiel, który przyjmować będzie bezpłatnie interesentów i piśmienne podania codziennie z wyjątkiem niedzieli i świąt uroczystych od godz. 2 do 4 po południu.

Znany jest społeczeństwu naszemu cel i zakres czynności naszego Towarzystwa. Oddając się na usługi społeczeństwa z pragnieniem, aby mu być użytecznymi, liczymy na pomoc i poparcie każdego Polaka nie obojętnego na położenie nasze narodowo-społeczne.

Przy tej sposobności donosimy, że dnia 22. czerwca kooptowany został do zarządu w myśl §. 4 statutu pan Joachim Jarochowski ze Sokolnik, podczas gdy p. Henryk Krzyżanowski z ważnych, od niego niezależnych przyczyn z zarządu wystąpił.

Dz. Poznański pisze z tego powodu: „Tak więc Towarzystwo to, którego potrzebę wszyscy głęboko uczuwaliby i którego utworzenia gorąco się domagali, wchodzi w życie. Ma ono na celu

jak wiadomo pomoc, radę i pośrednictwo w dochodzeniu i naprawie wszelkich krzywd, jakichby Polacy doznawali tak w swych prawach narodowych, religijnych jak i politycznych. Przekonani jesteśmy, że każdy, który się znajdzie w tem położeniu, nie omieszką korzystać z usług rzeczowego towarzystwa, że każdy znajdując w niem pomoc, o krzywdę, jakiej dozna, upomni się na drodze prawnej, a tym sposobem przyczyni się nie tylko do ich zmniejszenia, ale nawet do zupełnego ustania. Ale stanie się to tylko wtenczas, gdy każdy się o krzywdę doznana upomni, gdy będzie dopominał się jej naprawy. Dobrzeby też było, aby obecnie na zebraniach naszych, do jakich dadzą sposobność nadchodzące wybory do parlamentu niemieckiego, objaśniano o celach tego towarzystwa, o jego statucie. Przez to lud będzie powiadomiony o pomocy, z jakiej może w danym razie skorzystać, przez to stanie się zadość życzeniu słusznemu na walnem zebraniu, na którym ukonstytuowało się towarzystwo, podniesionemu“.

Wiedeń 25. lipca. Podczas pobytu ministra handlu bar. Pino w Ischl miał on audjencję u cesarza i przedłożył przy tej sposobności program uroczystego otwarcia kolei Arlberskiej. Według tego programu ruch towarowy rozpocznie się 15. sierpnia, uroczyste otwarcie ruchu osobowego zaś w obecności cesarza 15. września.

Na pierwszym posiedzeniu sejmu czerniowieckiego, zweryfikowano wszystkie wybory bez dyskusji i wybrano komisje. Następne posiedzenie odbędzie się dopiero we czwartek 31. b. m. Na porządku dziennym jest także wybór członków Wydziału krajowego.

Otwarcie kolei żelaznej Oświęcim-Podgórze, stanowiącej odnogę kolei Podkarpackiej, odbędzie się dnia 1 sierpnia. Dnia 6 sierpnia odbędzie się techniczno-policyjna rewizja linii Grybów-Zagórze; termin jej otwarcia nie został jednakże dotychczas oznaczony.

Według doniesień z Warszawy, w tamtejszym maryjskim rządowym zakładzie wychowawczym żeńskim uwieszono uwikłane w sprzysiężenie nauczycielki i uczenie.

Berno 25 lipca. Wczorajsze posiedzenie sejmu morawskiego; rozprawa nad sprawdzeniem wyboru namiestnika, hr. Schönborna. Namiestnik nie bierze w niej udziału, sprawozdawca mniejszości Fanderlik wykazuje bezpodstawność twierdzeń sprawozdania większości co do 96 wyborców, którzy głosowali na namiestnika. Podstatzky wnosi zarządzić nowe dochodzenia, za czem i Kofranek przemawia. Kallus powiada, że urzędnicy państwowi mocą prawa politycznego mogli głosować przeciw namiestnikowi, ale przyłączając się do protestu, dopuścili się demonstracji, popieranej przez rząd, potajemny (centralistów przeciw rządowi za pomocą beainterji). Zabierają jeszcze głos Helcelet i Kondela, poczem rozprawę do dzisiaj odroczone. Mowy Fanderlika wywarły wielkie wrażenie.

Buda-Peszt, 14. lipca. Policja uwięziła niejakiego Karnera, w którego mieszkaniu znaleziono skrynkę z dwoma ładunkami dynamitu i paczkę lontów. Karner twierdzi, iż o niczem nie wie, i że kufer otrzymał od włoskiego robotnika.

Zagrzeb 25. lipca. Rząd kroacki zmienił zarządzenie swoje, którem zawieszono egzamina na uniwersytecie, a to w ten sposób, że studenci, którzy nie brali udziału w nieprawnych zgromadzeniach, mają być bezwzględnie, a podejrzani o ten udział, tylko warunkowo do egzaminów przypuszczani.

Belgrad, 25. lipca. Rząd serbski wręczył wczoraj posłom austriackiemu, niemieckiemu i moskiewskiemu memorjał w sprawie konfliktu serbsko-bułgarskiego.

Paryż 25 lipca. Debaty dowiadują się, że rząd angielski przygotowuje opinię do tego, że konferencja spełźnie na niczem. Jeżeli propozycje angielskie nie będą przyjęte, hr. Granville oświadczy, że w obec przyszłej akcji militarnej w Egipcie, Anglja nie może przedłożyć normalnego budżetu, więc konferencje trzeba odroczyć. Kwestia tylko, czy mocarstwa zadowolą się przyjęciem tej deklaracji do wiadomości.

W skutek uchwały akademii medycznej odczytano list dr. Fouquela, który występuje przeciw obawie o rozprzestrzenienie się cholery. Dr. Guerin twierdzi, że cholera powstała w Tulonie i Marsylii na miejscu; w miastach tych

oddawna już panowały diaree tak samo jak teraz w Paryżu. Cholera obecna jest bez kwestji niezaraźliwą. Z Tulonu uciekło 30.000 ludzi a nierozszerzyli cholery. Cholera zapowiada się diareą i tę też zwalczać należy.

W Izbie Bert zainterpelował rząd co do środków przeciw cholerze. Minister odpowiedział, że zarządzi wszystko, co należy. Prosty porządek dzienny przyjęto 297 głosami przeciw 67. W senacie w dyskusji nad rewizją konstytucji, Say i Simon przemawiali przeciw. Jutro ciąg dalszy.

Wczoraj umarło w Tulonie 4, w Marsylii 16, w Arles 7 osób na cholere. Depesza ministra marynarki z Tulonu konstatuje, że położenie tam się polepszyło.

Prezydent Grery wyjechał do dóbr swoich w departamencie Jura, i powróci do Paryża na zebranie się kongresu. Według dzienników, ministerjum zażąda od senatu przyjęcia artykułu 8. projektu rewizyjnego, a gdyby go senat odrzucił, ministerjum już w ogóle nie przedłoży Izbie projektu.

Berlin 25. lipca. Nordd. Allg. przeczy twierdzeniu *Swietu* rosyjskiego, jakoby Niemcy stawiały przeszkody polityce azjatyckiej Rosji. Żaden z niemieckich dzienników, prócz *Germanji* niemnie misji cywilizacyjnej Rosji w Azji i niezyczy sobie zatargu anglo-rosyjskiego. Autor artykułu w *Swiecie* pan Komarow, powiada organ Bismarka, jest chyba Polakiem i dlatego ma znany wstręt jezuicko-polski przeciw pokojowi między Niemcami i Rosją. Widocznie halucynacje Nordd. allg. dążące do widzenia Polaków na każdym kroku, gdzie tylko chodzi o intrygi, przechodzą już granice zdrowego rozsądku.

Ambasador austriacki br. Szechenyi jedzie z początkiem sierpnia za urlopem do Węgier.

Ambasada niemiecka w Rzymie żaliła się przed rządem w sprawie niedopuszczenia parowca niemieckiego „Olgi“ do Catanii. Zresztą kapitan „Olgi“ odesłała ambasada na drogę cywilną. Parowiec udał się do Gaety.

Były redaktor *Germanii* ks. Majunke zrzekł się mandatów do sejmu i reichstagu i chce objąć napowrót czynności swoje w diecezji Wrocławskiej.

Królewska rodzina grecka uda się z Schwejny, gdzie ma przybyć w odwiedziny ks. Mecklenburskiego, w tym tygodniu do Kopenhagi i ztamtąd powróci do Aten.

Londyn. 24. lipca. Na dzisiejszem posiedzeniu konferencji rozbiegano projekt francuski. Baring jeszcze ciągle jest cierpiący i nie był obecnym na tem posiedzeniu konferencji.

W Izbie posłów oświadczył Gladstone, że konferencja miała dziś posiedzenie, następne odbędzie się w poniedziałek; i ma nadzieję, że będzie mógł wtedy zakomunikować stan rzeczy.

Biuro Reutersa podaje z Assuanu z d. wczorajszego: Major Kitschener udaje się jutro z Korosko na czele 40 Beduinów ku Dongoli, dla powzięcia tam wiadomości o rzeczywistym stanie rzeczy.

Petersburg 25. lipca. W tutejszych kołach uważają podróż cara do Warszawy za rzecz pewną, chociaż program jej i termin dotąd jest niewiadomy. Sprzeciwia się jej tylko generał Gurko ze względów politycznych. Na każdy sposób podróż nie nastąpi przed wielkimi manewrami.

Gospodarstwo przemysł i handel

Galicyjska kolej transwersalna. Oględziny techniczno-policyjne pod przewodnictwem pana nadinspektora Jęczmieniowskiego i pana radcy namiestnictwa Popiela, na przestrzeni z Oświęcimea do Podgórza, wypadły nader pomyślnie. Kolej ta pomimo licznych trudności w przeciągu roku wybudowana została, wedle orzeczenia pomienionej komisji w każdym względzie wzorowo, co daje chlubne świadectwo przedsiębiorstwu krajowemu, w skład którego weszli pp.: Rozenzweig, Godlewski, Szemberki, Liss i Silberstein, a których głównym pełnomocnikiem i kierownikiem budowy był pan Breiter, powszechnie we Lwowie znany przedsiębiorca.

Koleje państwowe i przemysł krajowy. Czytamy w *Nowej Reformie*: Kiedy z początkiem tego miesiąca pojawił się w urzędowej *Wiener Zeitung* statut organizacyjny kolei skarbowych, podniesiono z uznaniem przynajmniej tę jedną dobrą jego stro-

ne, iż przy wszelkich dostawach dla kolei poleca uwzględnić „przemysł miejscowy i miejscową produkcję“. I myśmy to uznanie wyrazili, wszakże nie mogliśmy pominąć niebezpieczeństwa, jakie się mieści w ograniczeniu tego postanowienia dodatkłem „o ile z natury przedmiotu nie wypływa konieczność jednolitej dostawy“. Pisaliśmy wtedy: „Dodatek ten czyni wykonanie dobrego zamiaru statutu zależnem wprost od dobrej woli generalnej dyrekcji, która może łatwo w instrukcji naciągnąć do tej konieczności jednolitej dostawy wszelkie ważniejsze dla kolei dostarczane artykuły“.

Jeżeli mamy brać miarę z tego, co się dzieje na przestrzeni Oświęcim-Podgórz, to niestety sprawdzają się obawy, a nawet rzeczywistość je przewyższyła. Magazyny tej linii, która cała leży w kraju, przepełnione są wyrobami wiedeńskimi nawet takimi, co do których przez myślby nikomu przejść nie powinno, żeby je sprowadzać z Wiednia sienne, materace, łopaty, łózka dla budników i całe wewnętrzne urządzenie budek strażniczych, prawie całe umebliowanie stacyj, słowem, z bardzo małemi wyjątkami w wszystko sprowadzono z Wiednia. I to się nazywa „uwzględnieniem miejscowego przemysłu i miejscowej produkcji“! — i tak jest wykonywane cesarskie rozporządzenie, którem to uwzględnienie nakazane zostało! Czy może z „natury przedmiotu“ takiego, jak sienne albo łózko, wypływa konieczność jednolitej dostawy? Czy może ruch kolejowy ucierpiałby na tem, gdyby budnik między Oświęcimm a Podgórzem spał nie na takim łózku, a robotnik kopał nie taką samą łopatą, jak budnik i robotnik na kolei arulańskiej?

Początki więc są już złe. Spodziewamy się, że z zaprowadzeniem miejscowych dyrekcji ruchu, które od 1go sierpnia zaczną już urzędować, stan rzeczy się zmieni. Przemysłowcom zaś naszym zwracamy uwagę, iż należy wcześniej zakreślić się około otrzymaniu stałych dostaw dla kolei, aby znowu nie zdmuchnęli im obcy tego, co według rozporządzenia cesarskiego powinno zasilić miejscowy przemysł i produkcję.

Obrywanie liści z buraków i kapusty, które u nas powszechnie bywa praktykowane, szkodzi rozwojowi buraków i kapusty. Jest to rzecz doświadczona, że buraki, kapusta, kartofle itp. przy obrywaniu liści nie wydadzą nigdy tak dobrego plonu, pod względem jakości i ilości jak te, z których liści nie oberwano. Można tylko te liście obrywać, które już pożyły, bo te nie przerabiają już wcale pokarmów, a tem samem są dla rośliny nieużyteczne i zbyteczne. Jeżeli zaś chcemy powiększyć plon w kartoflach, to można obrywać kwiat, bo wtedy soki, które miały dążyć do kwiatu na wytworzenie owocu (bulwianki) pójdą na dół i wytworzą kartofle. Przez obrywanie kwiatu na kartoflach, plon powiększy się o tyle, że zamiast wszystkich bulwianek, będą prawdziwe bulwy czyli kartofle, co na morgu uczynić może do 5 korcy więcej.

Lwów, z Izby handlowej, 25 lipca 1884.

Akeje za sztukę bez kuponu bieżącego	płaca	żądają
Kolej gal. Kar. Lud. 200 zł. m. k.	276 50	279 50
„ „ „ „ 200 zł. w. a.	186 —	189 —
Banku hypot. gal. po 200 zł. w. a.	285 50	290 —
„ „ „ „ 200 zł. w. a.	238 —	243 —
Listy zastawne za 100 zł.		
Tow. kred. galic. 5 pret. w. a.	99 35	100 35
„ „ „ 4 „ „ „ „	92 75	94 25
„ „ „ 5 „ „ „ „	99 35	100 35
„ „ „ 4 „ „ „ „	87 —	88 —
Banku kraj. 4 1/2% w. a. los. w 51 l.	91 —	92 —
Banku hyp. galic. 4 „ w. a.	101 50	102 50
„ „ „ 5 „ w. a.	97 50	98 50
„ „ „ 5 „ 10 pret.	99 50	100 50
Obligacje za 100 zł.		
Indemnizacyjne gal. 5 pre. m. k.	101 20	102 20
Komunalne Banku kraj. 5% w. a. I. em.	96 75	97 75
Pożyczka kraj. z r. 1873 6 pr. w. a.	102 50	103 50
Pożyczka „ „ 1883 4 i pół proc.	91 —	92 —
Losy.		
Miasta Krakowa	17 50	19 25
„ Stanisławowa	22 50	24 50
Monety.		
Dukat holenderski	5 64	5 74
Dukat cesarski	5 67	5 77
Napoleonor	9 62	9 72
Półimperial	9 92	10 02
Rubel rosyjski srebrny	1 54	1 64
„ „ papierowy	1 20 1/2	1 22 1/2
100 marek niemieckich	59 30	60 05

Wiedeń dnia 25. lipca 1884.

(godz. 1 m. 40 po poł.)	Dzisiaj-	Z dnia
	szcze	poprz.
Losy alpejskie	59 —	58 75
Akeje węg. banku kred. na 200 zł.	305 50	304 —
Akeje Anglobanku na 120 złr.	109 —	108 25
Unionbank za 100 zł.	105 50	105 40
Akeje kolei Karola Ludwika na 210 zł.	277 50	278 25
Lombardy (kolej południowa) na 200 zł.	147 —	146 80
Akeje kolei Alfold-Fiume na 200 zł.	177 50	177 25
Akeje kolei państwowej	317 25	317 20
Akeje kolei Lwow.-Czerniow. na 200 zł.	187 50	187 —
Węgiersko-galicyjskiej kolei na 200 zł.	168 25	167 —
Losy premijowe wiedeńskie na 100 zł.	125 75	125 75
Obligacje węg. w złocie	102 25	102 25
Akeje kolei węg. zachodniej	101 50	101 25
Cisańskie losy	114 75	115 —
3 proc. losy tureckie na 400 franków	20 75	20 25
Złota renta węgier 4 proc. na 100 zł.	91 92	91 67
Akeje Bankvereinu na 100 zł.	106 30	106 30
Rosyjski rubel papierowy	1 21 1/2	1 21 1/2
Losy premijowe węg. na 100 zł.	115 —	115 —
Uspokobienie: spokojne.		

Wiedeń d. 25. lipca 1884.

(godz. 10 m. 32 wieczorem)		
Akeje kredytowe	304 50	302 10
Akeje kolei Karola Ludwika	277 50	278 25
Renta papierowa	80 00	80 11
Listy hipoteczne galicyjskie 6 proc.	102 80	103 80
Listy gal. Banku włościańsk. 6 proc.	00 00	00 0
Napoleonory	9 67	8 67
Uspokobienie: pomyślne		
Berlin, d. 25 lipca 1884.		
(godz. 4 m. 50 po poł.)		
Rosyjski rubel papierowy	204 35	204 15
Akeje austr. kredytowe	509 50	508 50
Akeje kolei Karola Ludwika	246 00	246 —
Austrjackie banknoty	147 85	168 50

Telegramy targowe z dn. 25. lipca

Wiedeń: Pszenica za 100 kilo 10.—10.25złr. żyto kilo — złr. Okowita 28.50—28.75 złr. Pszt: Pszenica za 100 kilo 9.24—9.26 zł., rzepak 13.75 zł. Berlin pszenica 167.50 m., żyto — m., okowita 49.70 m., olej rzepakowy 53.10 zł. Paryż: Mąka za 159 kilo 47.00 franków, olej rzepakowy — okowita — fr.

Nafta. Wiedeń 25go lipca: 13.75 do 14.—. Breme. 7.30 do —. Hamburg: 7.40 na lipiec 7.40—na sierpień-grudzień 7.65. Antwerpja: na lipiec 18.—. Newyork: 7.5/8. Filadelfja 7.1/4.

Przyjechali d. 25 lipca.

Hotel ZORZA: S. hr. Koziembrodzki z Clebowa, T. Kownacki z Switazowa, A. Wiszniewski z Plichowa, A. Leszczyński z Zabłocia, A. Münter z Waniowa.

Hotel ANGIELSKI: A. Rylski z Orlece, K. Torosiewicz z Hołowczyniec, B. Szeligowski z Żółkwi, A. Borowski z Żółkwi, J. Bereźnicki z Krakowa, W. Lenczewski z Warszawy.

Hotel LANGA: A. Knauer z Schodnicy, J. Blum z Wiednia, F. v. Voss z Otyni, A. Pinner z Berlina, W. Groh z Drezna.

Hotel EUROPEJSKI: Dr. A. Alth z Krakowa, W. hr. Baworowski z Strussowa, W. Rueki z Moskwy, A. Jaworski z Skwarzawy, P. Platner z Szamkowiec, J. Sirioda z Krakowa, A. Stein z Cieplice.

Dyspozycja obiadowa

na niedzielę 27. lipca.

Obiad droższy. Zupa z grochu zielonego. Ozór na szaro. Befszyki. Koch czereśniowy. Poziomki ze śmietaną.

Obiad tańszy. Zupa rakowa. Polędwica po wiedeńsku. Pierogi z czernicami.

Nadesłane.

Podziękowanie.

P. Adwokatowi Dr. Błażejowskiemu za energiczne sumienne i staranne zajęcie się moją sprawą z K. Nittmanem o zbrodnię z §. 152. 155 n. k, która to czynność tem więcej na uznanie zasługuje że P. Udr. Dr. Błażejowski przyjął tę sprawę w ostatniej chwili, kiedy P. Adr. Dr. Jackowski mnie opuścił przyjąwszy przedtem moje zastępstwo w tej właśnie sprawie.

Jan Gembarzewski.

4 1/2 %

Pożyczka krajowa z roku 1883

najtaniej w kantorze wymiany (221)

SOKAL i LILLEN

POCIĄGI KOLEJOWE.

Od 20 maja 1884. podług zegaru lwowskiego.

Odechodzą ze Lwowa:

Do KRAKOWA: o godzinie 10 min. 46 wieczorem pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 5 rano pociąg osobowy, o godz. 1 min. 7 w południe pociąg kurjerski, o godz. 5 min. 3 popoł. pociąg mieszany.

Do PODWOŁOCZYSK: z dworca Podzamecz o godzinie 6 min. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 57 po południu i o godz. 10 min. wieczór pociąg mieszany.

Do PODWOŁOCZYSK: z głównego dworca o godz. 5 min. 56 rano pociąg pospieszny, o godz. 5 min. 42 po poł. pociąg kurjerski, o godz. 12 minut 21 po poł. i o godz. 10 minut 27 wieczór pociąg mieszany.

Do CZERNIOWIEC: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pospieszny, o godzinie 12 minut 15 po południu i o godzinie 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.

Do STANISŁAWOWA na Stryj, rano godz. 7 min. 5 pociąg mieszany, wieczór o godz. 7 min. 10 pociąg omnibusowy i o godz. 1 min. 25 po poł. pociąg lokalny Lwów-Stryj.

Przychodzą do Lwowa:

Z PODWOŁOCZYSK: na dworzec Podzamecz o godz. 10 min. 13 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 2 min. 28 rano i o godz. 3 min. 42 po południu pociąg mieszany.

Z CZERNIOWIEC: o godz. 10 min. 6 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 3 min. 35 rano i o godz. 3 min. 52 po poł. pociąg mieszany.

Z PODWOŁOCZYSK: na dworzec główny lwowski o godzinie 10 min. 26 wieczór pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 57 w południe pociąg kurjerski, o godz. 3 min. 5 rano i o godz. 4 min. 10 po południu pociąg mieszany.

Ze STANISŁAWOWA: na Stryj, rano o godz. 8 min. 20 pociąg omnibusowy, wieczorem o godz. 8 min. 32 pociąg mieszany i o godz. 10 min. 56 przed poł. pociąg lokalny Lwów-Stryj.

Z KRAKOWA: o godz. 5 minut 36 rano pociąg pospieszny, o godzinie 5 minut 22 po poł. pociąg kurjerski, o godz. 9 minut 27 wieczór pociąg osobowy, o godz. 11 min. 33 przed południem pociąg mieszany.

Pudr książęcy

biały różowy i żółtawy.

Znakomite powodzenie i wziętość tego pudru jest najlepszym dowodem jego nieporównanej dobroci. — Pudr książęcy na wszystkich wystawach odnosił palmę pierwszeństwa, a liczne medale zasługi jakimi został wyszczególniony najlepiej go zalecają. — Pudr książęcy nie zawiera żadnych metalicznych przymieszek, jestto najczystsza i najdelikatniejsza mączka roślinna, przyjemnie przylega do twarzy, nadaje piękną naturalną białosć i jest nieocenionym środkiem do higienicznego upiększania twarzy.

Pudełko małe pudru białego 60 ct., całe 1 zł., z łabędzikiem 1-50 ct.

Różowy i żółty, mniejsze 70 ct. większe 1-20 ct. z łabędzikiem 1-60 ct.

WODA FIJOŁKOWA.

Usuwa z twarzy pryszcze, liszaje, trądziki, pierzchnienie i łuszczenie skóry, wygładza zmarszczki, pory i dołki ospowe.

Twarz odświeża, wybiela i wydelikaca do tego stopnia, że jako środek toaletowo-higieniczny został odszczególniony medalem zasługi na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie.

— Cena 1 złr. w. a. —

MYDŁO KOSMETYCZNE.

Odnacza się nadzwyczajną delikatnością i nader przyjemnym zapachem, łagodnie wpływa na naskórek, zapobiega pierzchnieniu rąk i bardzo dokładnie oczyszcza skórę. Usuwa piegi i żółto-brunatne plamy z twarzy. — Cena 60 ct.

Nabyć można we Lwowie w fabryce perfum

J. IHNATOWICZA

przy ul. Kopernika Nr. 3, w Filji przy ul. Halickiej róg Wałowej, naprzeciw sklepu pana Bałlabana, w Krakowie w Filji w Sukiennicach Nr. 20 i we wszystkich renomowanych sklepach i aptekach. (41)

Zygm. Wasilkowski

Agent warszawskiego przedsiębiorstwa asfaltowego.

Najdawniej, bo od lat 12 pracujący w tym zawodzie w Galicji stale w Krakowie zamieszkały (ul. Szlak 1. 20) ma zaszczyt uwiadomić WPauów inżynierów, architektów, budowniczych i PT. właścicieli domów, że z dniem 1 lipca b. r. urządził we Lwowie stały skład materiałów i narzędzi potrzebnych do robót asfaltowych i podejmuje się takowych, a mianowicie asfaltowania sieni, podwórców, kurytarzy, podestów, kuchni, chodników i t. p. po cenach jak najprzystępniejszych, reczając długoletnią praktyką za szybkie i dokładne wykonanie powierzonych mu robót.

Wszelkie zamówienia przyjmuje listownie [w KRAKOWIE ul. Szlak] i najdalej w ciągu tygodnia po otrzymaniu zamówienia, może rozpocząć powierzoną mu robotę.

Obecnie przybywszy dla wykonania robót asfaltowych w szkole św. Anny we Lwowie, mieszka w hotelu Krakowskim i codziennie od godziny 1 do 4 po południu przyjmuje wszelkie zamówienia. (341)

IWONICZ

zakład zdrojowo kąpielowy, w okolicy górzystej, 110 metrów nad poziomem morza, otoczony wieńcem szpilkowych lasów, ochroniony od przeciągów, w lasach przeszło 2 mil spacerów.

Szczawny słone alkaliczne jod i brom zawierające przez najznakomitszych lekarzy w kraju i zagranicą zalecane w cierpieniach skroficznych, gośćcowych i dnawych w wielu chorobach kobiecych, skórnych, syfilistycznych i nerwowych. Zakład posiada 600 pokoiów meblowanych w cenie od 20 centów do 3 guldów za dobę, łóżka sprężynowe, materace włosienne, pościel nową i świeżą. Łazienki murowane, wanny metalowe, kąpiele jodowe, borowinowe, żelazne, parowe, natryskowe, obojętne, zimne pływalnie, aparat Waldenburga, żętyce, wszystkie wody krajowe i zagraniczne, aptekę, gimnastykę połączoną ze szkołą tańców.

Dla wygody i przyjemności służą: kaplica, czytelnia, czasopisma, strzelnica, walcypedy, doborowa kapela, sala balowa, dwa fortepiany, teatr, koncerta. Pięć restauracji (dwie izraelskie) cukiernia, kawiarnia, bilard, zakład fotograficzny, urząd pocztowy i teleraficzny, trafika 5 sklepów: korzenne, bławatne, galanterijne, piekarnia, rzeźnia, mleczarnia, kwiatownia, ogród warzywny.

Dla izraelitów dom modlitwy. Cyrulik, akuszerka, krawcy, szewcy, praczki, szwaczki, dostateczna usługa, powozy. Kosztowne wodociągi czyszczą ulepszoną kanalizację odwiewającą powietrze przez wodotrysk, skrapianie ulic podczas upału zabezpieczają domy od pożarów.

Sezon kąpielowy dzieli się na 3 okresy: — pierwszy trwa od 20 maja do 20 czerwca, drugi do 20 czerwca do 20 sierpnia — trzeci okres trwa od 20 sierpnia do końca września.

W pierwszym i trzecim okresie mieszkania są o jedną trzecią część tańsze; chorzy opatrzeni świadectwem ubóstwa potwierdzonym przez c. k. Starostwo bywają tylko w pierwszym i w trzecim okresie przyjmowani i od taksy uwolnieni.

Wyłączny eksport Iwonickiej wody soli i ługu na rok 1884 objął Wp. Wentzel w Krakowie, do którego z każdym zamówieniem udawać się należy.

Zamówienia na mieszkania, powozy i wózki przyjmuje, broszury wysyła franco

Zarząd kąpielowy w Iwoniezu.

Otwarcie kolei żelaznej [transwersalnej] nastąpi 1 lipca 1884 roku ze stacją w Iwoniezu. [250]

Z Rzeszowa koleją do Tarnowa, dalej dziesięć godzin jazdy.
Z Krakowa codziennie odchodzi wózek osobowy pocztowy rano o godz. 6, wprost do Zakładu.

Ze Lwowa koleją przez Przemyśl do Zagórza — dalej pięć godzin jazdy.
Z Sanoka codziennie odchodzi wózek osobowy pocztowy o godz. 3. rano wprost do Zakładu.

DO DESINFEKCCI.

Kwas karbolowy w krzysztalach

Kwas karbolowy w płynie

Wapno karbolowe

Wapno chlorowe

Proszek desinfekcyjny

Witriol żelaza

Dwusiarczan wapienny

(Doppelt schwefligsaure Kalb)

jak również:

Proszek na owady

Proszek na mole

Tynktura na owady

Kamforę i pieprz biały

Naftalinę

polecają

hurtownie i detailicznie

Hübner i Hanke

we Lwowie. (324)

KAROL BALLABAN

Pod złotym kugutem we Lwowie

poleca

Opłacone [franco] do każdej stacji pocztowej w Galicji.

KAWY

5 kilo Rio	zł. 6 ct. 40
5 " Santos	" 6 " 80
5 " Colomba	" 7 " 20
5 " Portoriko	" 8 " —
5 " Laguayra	" 8 " 80
5 " Ceylon drobniejsza	" 9 " 20
5 " Ceylon średnia	" 10 " —
5 " Ceylon duża najprze- dniejsza	" 10 " 40
5 " Złotej Jawy	" 10 " 40
5 " Ceylon perłowej	" 10 " 40
5 " Mokki arabskiej	" 10 " —

Chińsko-rosyjska herbata.

Do sprzedania

DOROHÓW w powiecie Stanisławskim 1 klm. od gościenica 2—3 mile od 4 stacji kolei Czerniowieckiej obszaru 550 m. pszennej ziemi ornej, 70 m. łąki i 1250 m. lasu wraz z propinacją i młynem. Wszelkie pośrednictwo wykluczone. Zgłosić się do właściciela Dorohów p. Wojniłłów. (323)

Zmiana lokalu!

Pokój do śniadań

WŁAD. JÜRGENSA

dotychczas przy ul. Krakowskiej

przeniósł się z dniem 26. lipca b. r.

naprzeciw do domu

pani SCHUBUTH

pod liczbę 6.

Zmiana lokalu!

L. 8344/84.

OBWIESZCZENIE.

Po dokonaniu na dniu 13 lipca b. r. ocenieniu 24 projektów konkursowych nadesłanych na budowę domu gościnnego [Kurhausu] w c. k. zakładzie zdrojowym w Kryniey przez komitet ustalony w myśl programu z dnia 23 lutego b. r. urządzono wystawę tychże w gmachu teatralnym znajdującej się sali muzycznej, którą w dniach od 20 do 28 lipca b. r. od godziny 8 rano do godziny 1 po południu i od 3 godz. do 3 po południu bezpłatnie zwiedzać można.

C. k. Dyrekcja lasów i domen.

Lwów dnia 19 lipca 1884.

[338]

Uwiedomienie.

Zarząd składu Eugeniusza Hr. Kińskiego we Lwowie ulica Leona Sapiehy l. 4 (na nowym świecie) ma zaszczyt zawiadomić P. T. szanowną Publiczność, że wszystkie materiały budowlane, szczególnie sufity i blechaty, oraz i materiały stolarskie po znacznie niższych niż dotąd cenach dostarcza

Wojciech Paspas

[344]

Zarządca składu Eug. Hr. Kińskiego

20 procent za maszynę do szycia.

72 pejsatych agentów ugania przez cały rok po kraju i oferuje naszej łatwowiernej publiczności maszyny do szycia na raty, blagując przytem swoim żargonem, że to są maszyny oryginalne amerykańskie i że te maszyny otrzymały na wystawie amsterdamskiej dyplom honorowy itd.

Wszystko to fałsz i błaga!

Ale dlaczego ci ajenci tak gorliwie uganiają po kraju i tak blagują? — bo dostają za to 20 procent od tej kwoty, którą im na rewersie za maszynę podpisano. Proszę policzyć ile procentu płaci nasz biedny kraj tylko samym agentom maszynowym?

Rachunek prosty. Jest ich 72, każdy agent sprzedaje rocznie swoją blagą co najmniej 50 maszyn, przeciętna kwota sprzedanej maszyny 60 złr., z tej kwoty otrzymuje agent 20 procent.

Pamiętaj szanowny czytelniku, że tylko ta firma może płacić agentowi 20 procent, która daje nadzwyczaj lichy maszyn za grube pieniądze.

Ażby raz położył konieco takiemu straszemu wyzyskiwaniu naszej publiczności, postanowiłem od nowego roku trzymać na składzie 3 gatunki maszyn do szycia Singera, t. j.: z 3 różnych fabryk, po cenach następujących:

Maszyny Singera nożne z najnowszymi ulepszeniami po 68, 55 i 45 złr.

Maszyny Singera ręczne po 48 i 38 złr.

Raty tygodniowo 1 złr., miesięcznie 4 złr., kwartalnie 12 złr., gotówką zaś o 10 proc. taniej.

Gwarancja 5 lat.

W obec nowej ustawy przemysłowej, która właśnie weszła w życie, wszelka ze strony agentów przyobiecywana gwarancja i naprawa ustaje.

(14)

Józef Iwanicki

mechanik i właściciel handlu maszyn
Lwów, hotel Zorza.

ORYGINALNE
MASZYNY DO SZYCIA SINGERA

otrzymały na wystawie powszechnej
w Amsterdamie
pierwszą i najwyższą nagrodę
dyplom honorowy.

Tak więc i teraz uzyskują wysokie zalety tych maszyn najświetlejsze uznanie, podobnie jak na wszystkich dotychczasowych wystawach powszechnych w Wiedniu, Paryżu, Filadelfii, gdzie po bezstronnie zbadaniu udzielono oryginalnym maszynom Singera najwyższych odznaczeń. Pomimo tego usiłują niektórzy handlarze przedstawiać oryg. maszyny do szycia Singera w złym świetle, a dla osiągnięcia tego celu uciekają się wyrost do kłamstwa, twierdząc bowiem, że najwyższą nagrodą w Amsterdamie nie została udzielona oryginalnym maszynom do szycia Singera. Że te twierdzenia są kłamliwe i tylko konkurencyjną zawzięcią dyktowane, dowodzi najlepiej następujący wyciąg z urzędowej Amsterdamskiej listy udzielonych nagród:

Zjednoczone Stany Ameryki północnej (strona 27).

Nr. 5703 The Singer Manufacturing Co. Dyplom honorowy, I. nagroda,

N i e m c y (strona 26)

Nr. 2320 FRISTER & ROSSMANN Metal złoty, tylko II. nagroda.

Oryginalnych maszyn do szycia Singera dostać można we Lwowie wyłącznie u pana Kopernika liczbą 2.

Ostrzega się zaś przed wszelkimi innymi poleceniami pod nazwą „SINGERA“.

GENERALNA AJENCJA THE SINGER MANUFACTURING CO. NEW-YORK

G. NEIDLINGER, Lwów, ul. Kopernika 1. 2.

Ogłoszenia drobne mogą być z adresem lub bez niego i tylko dzień po dniu podawane. Wszelkich informacji dostarcza bezpłatnie Administracja ulica Akademicka 1. 3, od 8 do 12 godz. rano.

Drobne Ogłoszenia

Cena jednego ogłoszenia do 6 wierszy 20 ct.

Listy znaczone literami lub cyframi przyjmują się i wydają za okazaniem biletu inseratowego. Na żądanie Inzeraty układa Administracja.

Doniesienia rozmaite.

Gruntownie, szybko, bez przerwy zatrudnienia i pod ścisłą dyskrecją leczą choroby syfistyczne i skórne, tudzież wszelkie następstwa nadzwy- lat młodszych. Specjalista do chorób syfistycznych i skórnych pr. lekarz Medyc. Chirurg i Akuszer **Jan Kurpiel** przy ulicy Wałowej 1. 3. Ordynuje od godziny pół do 10, do 12 przed południem; od 2 do pół do 6 po południu. Zamiejscowym udziela rady listownie i wysyła lekarstwa. (1620)

Poczta bliższa Lwowa do zamiany z dopłatą za większą w miasteczku — interesowani raczą się listownie porozumieć w urzędzie pocztowym w Barszczowicach. [795]

Posady i zatrudnienia.

Gumienny, mogący się wykazać najlepszymi świadectwami kilkolatniej służby w większych majątkach, poszukuje obowiązków. Adresować pod l. J. H. 1. 25. w Administracji „Kurjera Lwowskiego“.

Słuchacz politechniki szuka zajęcia na czas wakacji na wsi lub w mieście bądź to jako nauczyciel domowy, bądź jako rysownik, geometra lub przy prowadzeniu budowy. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Adm. „Kurjera“ lit. A. B. [782]

Uczeń z 4 klasy gimnazjalnej poszukuje lekcyj przez czas wakacji dla uczni z niższych klas gimnazjalnych — w mieście lub na prowincji. Zgłoszenia przyjmuje Adm. „Kurjera“ [785]

Młoda Polka posiadająca muzykę, język francuski, niemiecki robotki i początki ruskiego, szuka posady od 15 sierpnia jako towarzysza lub nauczycielki. Łaskawe oferty pod adresem J. P. w Zielonej poczcie Grymałów [784]

Młody inteligentny człowiek lat 22, mogący prowadzić przełożenie obszaru dworskiego poszukuje umieszczenia jako podleśniczy lub strzelec. Łaskawe zgłoszenia przyjmuje Administracja „Kurjera Lwowskiego“ pod lit. J. K. [803]

Nauczycielka egzaminowana, posiadająca język francuski, niemiecki i muzykę życzy sobie zaraz objąć pracę do jednej lub dwóch panieneczek lub jako towarzyszkę gdyż i domem zarządzić potrafi. Adres: Adm. „Kurjera“ Z. [789]

Służący lat 30 mający żonaty, z najlepszymi świadectwami, poszukuje miejsca od 1 sierpnia w mieście, lub na wsi za służącego, portiera, strzelca lub odźwiernego. Żona za klucznicę lub za praczkę. Łaskawe zgłoszenia pod literą J. O. portier u Włm. P. J. Mikolascha za gródecką rogatką. [795]

Kupno i sprzedaż.

Pokarnia nowa i cała żelazna egalizowana jest do sprzedania. Dowiedzieć się w Adm. Kurjera.

Portal sklepowy o dwóch oknach i drzwi, w dobrym stanie z szymbami, lustrami większych rozmiarów tania do nabycia. — Wiadomość w magazynie fryzjerskim Ignacego Jahla w hotelu Langa pl. Marjański. [884]

Realność składająca się z 2 domów parterowych w otwartym zdrowym miejscu położona, z placem pod budowę, z dużym ogrodem z wszelkimi wygodami gospodarskimi za cenę 7.500 złr. jest zaraz do sprzedania, dochód brutto 750 zł. Wiadom. u właściciela na miejscu, ul. Piekarska liczbą 61. [348]

Gospodarstwo wiejskie 21 i pół morga ornego pola z domem, inwentarzem i zbiorem zboża. Oddalone 1 milę ode Lwowa przy drodze żelaznej; z wolnej ręki pod korzystnymi warunkami do sprzedania. Bliższej wiadomości udzieli wł. realności l. 64 na Łyczakowie. (807)

Mieszkania i sklepy.

1 sklep od placu Trybunalskiego l. 3 dawnie dom Andriolego jest zaraz do wynajęcia. Bliższa wiadomość na 2 piętrze od Rynku l. 29. [805]

1 pokój frontowy z osobnym wehodem, kawalerski, do najęcia zaraz przy ulicy Halickiej l. 37. (799)

2 i 3 pokoje zaraz do wynajęcia przy ul. Kraszewskiego l. 25 (778)

3 pokoje przedpokój, nyża etc. na I piętrze ul. Kurnicka l. 3 do wynajęcia od 1 września. Wiadomości udziela dozorca domu tamże. (792)

3 pokoje z kuchnią strychem i piwnicą ulica Łyczakowska l. 64. (800)

5 pokoi z kuchnią na I. piętrze ulica Trybunalska l. 6 do wynajęcia. Bliższa wiadomość w handlu porcelany Kaźmierza Lewickiego. [802]

5 pokoi z balkonem, kuchnią, strychem i piwnicą, na I piętrze od frontu przy ulicy Teatralnej l. 12 dawnie dom Andriolego są do wynajęcia. Bliższa wiadomość na II. piętrze od Rynku l. 29. [806]

Letnie pomieszkania w Hołosku wielkiem zaraz do wynajęcia. Bliższa wiadomość powziąć można w handlu Wgo P. St. Markiewicza we Lwowie. [782]

Do wynajęcia od 1 września. 5 lub 6 pokoi, kuchnia, jeden pokój dla służby etc. na I piętrze przy ul. Kurnickiej l. 5a. Wiadomości udziela dozorca domu przy ul. Kurnickiej l. 3. (791)

Elegancko umeblowane mieszkanie w o grodzie o 6 pokojach które się da podzielić na pojedyncze pokoje, miesięcznie lub tygodniowo do wynajęcia dogodne dla przejeżdżających lub zamieszkałych dla świeżego powietrza; Majerowska Nr. 7. (799)

Przy ul. Kurkowej l. 9 w willi znajdują się w parterze 4 lub 5 pokoi z przynależnościami na lato do najęcia. [761]

Węgmachu c. k. uprzyw. galic. akcyjnego Banku hipotecznego pod Nr. 15. plac Maryacki są do wynajęcia zaraz na 2. piętrze 4. pokoje, kuchnia, strychem, piwnica. Bliższa wiadomość udzieli Sokretarjat Banku. (787)

W Żydaczowie razem lub osobno do nabycia:
I. Realność z domem drewnianym na podmurówaniu o 6 pokojach przedpokój i kuchnię, pod gontem stajenką i dwumorgowym ogrodem i sadem wraz z 10 morgami pola.
II. Dom murywany o 5 pokojach, kuchnię z wielką sienią, z zabudowaniami gospodarskimi murywanymi i jednomorgowym ogrodem. Bliższa wiadomość u adwok. Dr. Ernesta Tilla we Lwowie ul. Jagiellońska l. 2. [793/4]

Sklep narożny od ul. Akademickiej i placu Marjańskiego w hotelu Zorza jest z dniem 1. sierpnia do wynajęcia. Bliższej wiadomości udziela właściciel hotelu. (781)

Do wynajęcia.

W domu Karola Wernera spadkobierców przy ulicy Czarneckiego l. 12 obok gmachu c. k. Namiestnictwa zaraz, w oficynach na I piętrze 3 pokoje, 2 alkowy, kuchnia, strychem i piwnica od 1 sierpnia. [597]

Wydawca: Wojciech Maniecki.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Rewakowicz Henryk.
Drukarnia „Kurjera Lwowskiego“.